

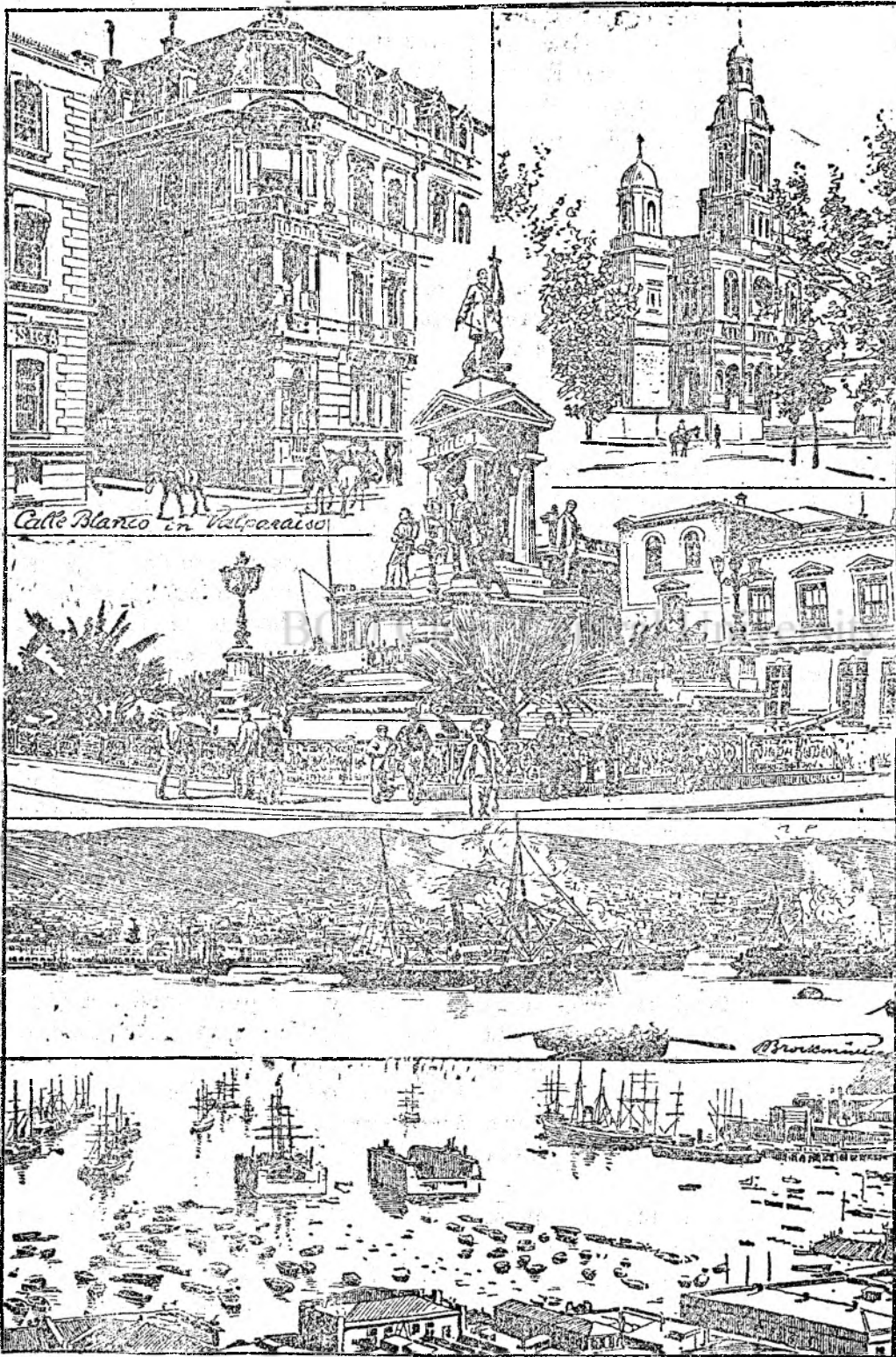
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 Mexicului, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.
Are în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

La cutrêmurul de pământ din Chile.

Am amintit în nrul din urmă, că săptămâna cealaltă, Joi, în țara Chile din America sudică a fost un cutremur de pământ, care a făcut mari pagube și stricăciuni în orașul Mendoza (Argentina), dar' cu deosebire în Valparaiso. Aici s'au repetat scenele din San-Francisco. Spaima oamenilor a fost grozavă și ea creștea la fiecare mișcare sau lovitură de cutremur. Căci au fost mai multe cutremure din când în când, ear' uneori pământul se mișca ca valurile apei și atunci ulițe întregi cu palate pompoase se prăbușeau. ca nește case de hârtie suflate de vânt. Iar' sub ruine zăceau cu miile morții și răniți, fără ca cineva să le dea ajutor. Oamenii își perduseră capul și fiecare fugea în liber, să

nu fie strivit de ziduri. Numărul morților este cam de 3000, cari abia în câteva zile au putut fi îngropați. Prin cimiterie s'au crepat multe morminte, așa că se vedeau morții și sicriile din gropi. Locuitorii abia acum încep a-și veni în ori și a se apuca de îndeletnicirile zilnice.

Din acest prilej dăm câteva chipuri din Valparaiso și Mendoza. Sus sub 1 în dreapta e biserica S. Francisc din Mendoza, în stânga e Calea Blanco din San Francisco, sub 2 e statua lui Arturo Pratt, sub 3 e vederea generală a orașului Valparaiso, iar' sub 4 se vede portul orașului Valparaiso, unde cutremurul a făcut mai puține stricăciuni.

Incurcături.

În săptămâna din urmă în lumea mare s'au ivit mișcări revoluționare și incurcări, cari sunt vrednice de a fi luate aminte mai de aproape și dintre cari una ne interesează și pe noi mai în deosebi.

În insula Cuba, care stă sub supremația Statelor-unițe din America, a izbucnit o resoală împotriva stăpânirii din insulă. Resoala, se zice că este îndreptată și împotriva cetățenilor din Statele-unițe așezați în insulă. Între trupele stăpânirii și resculați au fost câteva ciocniri. Guvernul Statelor-unițe încă n'a luat nici o măsură împotriva resoalei, care poate să se potolească fără ceva urmări deosebite sau apoi poate să aibă drept urmare alipirea mai strinsă sau chiar supunerea insulei de către Statele-unițe.

De mai mare interes sunt cele ce se petrec acum în Rusia. Aici partidul revoluționar lucră neîntreput în întreaga împărăție, parte provocând greve între muncitori, și nemulțumiri și resoale în armată, parte ucigând cu revolvere și bombe pe stâlpii și toți spriginitorii sistemului ocârmuitor de azi, începând de la ministri și până la cei mai de jos deregători și polițiști.

În zilele din urmă partidul revoluționar a dat semne de nou, că nu numai nu voiește să încete cu actele sale violente, dar e hotărît a merge mai departe cu asprime și îndărătnicie pe calea apucată.

Contra marelui duce Nicolaie Nicolaievici s'au puscat cu gloanțe la o revistă militară și poate numai întâmplarea a făcut de nu a fost ucis. Față de planul celor dela putere de a fi numit marele duce Nicolaievici de dictator preste întreaga Rusia, partidul revoluționar i-a dat de știre prin o scrisoare, că dacă aceasta se va întâmpla, va fi ucis, ca mai când marele duce Sergiu în Moscva. Asemenea a primit o astfel de amenințare și fostul procurator Pobidonoscev, ear' față de primministrul Stolipin și alții s'a și comis atentatul.

Sâmbătă după prânz, ziua mare, când Stolipin avea oaspeți și primea în vila sa diferiți fruntași, au venit 4 oameni și pătrunzând în vilă au aruncat bombe, cari au făcut o pustiire groznică. Stolipin și nevastă sa au scăpat, dar au fost răniți de moarte cei doi copii ai lor, apoi au fost uciși vre-o 30 de inși, între cari deregători din cei mai înalți și foarte mulți răniți greu.

Amănunte despre acest uriaș atentat dăm în alt loc. Aci amintim, că atentatul contra lui Stolipin se zice, că

e începutul unui lung șir de noue atente, cari vor urma în curând și vor stîrpi pe toți susținătorii stărei de acum.

Să vede, că se începe o nouă și mai înverșunată luptă în Rusia pentru libertate și dreptul poporului și viitorul apropiat poate să ne aducă mari surprinderi.

Mai de aproape ne interesează însă pe noi încurcările din Balcani, cari devin tot mai aprige. Cetitorii noștri știu din cele ce am scris mai înainte, că cuibul agitațiilor în Balcani de astădată e provincia Turciei *Macedonia*, cu locuitori Români, Turci, Bulgari, Sârbi și Greci. Causa încurcărilor sunt Grecii, cari voiesc a face o țară grecească din Macedonia și de aceea prigonesc șiucid pe Românii și Bulgarii, cari nu voiesc să se dea de Greci. Bandele înarmate sunt spriginite de Episcopii greci, de patriarhul din Constantinopol și — ceea ce e mai grav de regatul *Grecia*. Aceasta e cauza dușmăniei și ruperii legăturilor diplomatice dintre România și Grecia. Și tot aceeaș e cauza prigonirii Grecilor în Bulgaria. Bulgarii voiau mai de mult să și resbune asupra Grecilor din Bulgaria, pentru cruzimile ce le săvîrșeau bandele grecești în Macedonia asupra Bulgarilor de acolo. Prilej s'a dat pe la începutul lunei trecute. Patriarhul a numit pe Neofitos de metropolit în Varna. Când acesta a venit din Constantinopol să și ocupe locul, Bulgarii din Varna l-au amenințat în de așa, încât Neofitos nici n'a părăsit naia, cu care venise, ci s'a întors frumusețel îndărapt de unde a plecat. Aceasta a fost cea dintâiu demonstrație în Bulgaria împotriva Grecilor, după care au urmat altele cu vărsări de sânge și devastări. Cea mai sângeroasă a fost în Arkialos. După aceasta din urmă s'a amestecat și guvernul turcesc în afacere și a protestat contra cruzimilor din Bulgaria prin o notă adresată puterilor. Tot asemenea a ridicat protest și patriarhatul grecesc din Constantinopol. La nota Turciei a respuns guvernul bulgar, arătând că Turcia n'are drept să se amestece în trebile din lăuntru ale Bulgariei și zicând, că Turcia ar trebui să și vază acasă de treabă și să puie capăt ban-

delor grecești din Macedonia, deoarece cruzimile acestora au ațîțat pe Bulgari. Astfel s'a produs acum *conflict și între Turcia și Bulgaria*.

Lucrul se încurcă și mai mult prin cele ce le scrie foaia din Viena »N. W. Abendblatt«, care zice că e informată din isvor foarte sigur, că tulburările împotriva Grecilor în Bulgaria au fost puse la cale cu știrea și invoirea principelui Ferdinand, care are de gând să rupă Bulgaria total de către Turcia și s'o proclame de regat.

Astfel stau lucrurile, încurcate și foarte încordate și ele pot să ia o întorsătură și mai primejdioasă, aprinzînd flacăra unui resboiu în Balcani. Ear pe noi ne interesează aceasta, deoarece focul arde în apropierea monarhiei noastre, care mai întâiu va trebui să întrevină, împreună cu România și Rusia.

Focul ce s'a stîns în Răsăritul depărtat prin sfârșitul resboiului dintre Ruși și Japonezi, s'a aprins și arde acum în Răsăritul Europei, în Rusia și în Balcani.

Sibiu, 31 August n.

Propaganda panslavă americană. Foaii »Bud. Hirl.« îi se scrie din New-York, că propaganda »panslavă« din America a trimis în Ungaria pe preotul slovac din Hazleton, Mateiu Iankola, care — zice corespondentul — »aici în America este unul din cei mai crânceni dușmani ai Maghiarilor. Odinioară a fost preot catolic franciscan în Bartfa. Cunoaște foarte bine Slovacimea. Este unul din cei mai periculoși conducători ai panslavilor, și între colegii lui preoți se spun legende despre ura ce o are față de Unguri. Propaganda slavă a provăzut pe Iankola cu bani și e probabil, că el își va fi început lucrul în Slovacime.«

Atrăgînd atenția guvernului asupra lui Iankola, corespondentul continuă:

»Iankola e cetățean american și propaganda panslavă tocmai de aceea l-a aflat potrivit pentru organizarea mișcării panslave, combinînd așa, că Iankola nu poate păși altceva, decât să fie scos din Ungaria. Dar' aceasta, cum a povestit-o însuși Iankola înainte de plecare, i-ar folosi atât lui, cât și propagandei, deoarece le-ar servi de o armă spre a arăta lumii prin foile din America stările din Ungaria.«

»In săptămânile din urmă — încheie corespondentul lui »Bud. Hirl.« — foile panslave din America atacă în mod aproape ne-bunesc guvernul maghiar și preamăresc și laudă ca pe nește martiri pe deputații dietali naționaliști, cari — zic ele — singuri sunt cari reprezintă în parlamentul unguresc dreptul, dreptatea și mintea sănătoasă.«

Măi, măi, câtă frică poartă șovinismul de un singur om!

Congresul bisericei sârbești.

Congresul bisericei sârbești din Ungaria se va întruni la Carlovăț în luna Octomvrie c. De comisar regesc va fi numit, după cum se crede, contele Teleki Arved, deputatul dietal al Neoplantei.

Dare de seamă.

Duminecă în 26 August c. și-a ținut deputatul dietal Dr. Teodor Mihali darea de seamă politică în Ileandamare, înaintea alegătorilor sei din cercul Ilen-dei. Alegătorii adunați în număr mare, au primit cu mare însuflețire pe vrednicul deputat. Dl. Mihali a arătat ce au lucrat deputații noștri în dietă.

După darea de seamă a dlui Mihali a mai ținut poporului o vorbire însuflețitoare deputatul Ighiului, dl Dr. Alex. Vaida-Voevod.

Dreptul electoral universal.

Foaia vieneză »Neue Fr. Presse« a publicat zilele acestea un articol despre schimbarea legii electorale din Ungaria, în care între altele se zice, că contele Andrássy, ministrul de interne, îndreaptă toate studiile și pregătirile așa, ca reforma să fie lipsită de caracterul său radical și în felul acesta și pe viitor să rămîne *eschlse dela dreptul de alegere acele elemente, valorarea căror ar fi primejdioasă pentru clasa stăpînitoare de azi*.

Articolul înțelege aci pe socialiști și pe naționalități, cu un cuvînt pe elementele democratice-poporale, cari sunt primejdioase pentru clasa aristocratică-domnească.

Foile ungurești ale guvernului tăgăduiesc, că aceasta ar fi voința lui Andrássy și a guvernului și zic, că lucrul este până acum numai în stare de studiu și încă n'a sosit vremea, ca să și fie croit proiectul noii legi.

FOITA.

Tata Axente.

În schițele biografice, ce le-am dat despre marele și neuitatul nostru bărbat Ioan Axente Severu, am amintit, că anii din urmă el i-a trăit în Brașov, unde se interesa de mersul afacerilor publice, în deosebi de acele, cari priveau pe poporul românesc.

Bătrînul Axente se bucura de stimă generală la Românii din Brașov și jur, cari îl numeau de obicei »Tata Axente«.

În »Gazeta Transilvaniei« vrednicul nostru tîner Horia Petra-Petrescu, în o foită cu titlul de mai sus povestește unele momente drăgălașe din viața petrecută în Brașov a eroului nostru, cum el enara unele epizoade din vremea reșmiriței dela 1848, cum era serbătorit la anumite prilejuri și din partea tine-

retului etc. apoi își încheie povestirea astfel:

Tata Axente se preumbla des. Il cunoșteam cu toții și ne luam de departe pâlăria înaintea lui. El sta locului, ne privea fără să zică nimic, — de cele mai multe-ori ne pătrundea cu ochii și apoi pleca mai departe încet, rîzimîndu-se pre baston.

Intr'un timp îl vedeam aproape zilnic pe promenada de sus, numită și »După ziduri«. O promenadă ca în povești, la poalele Tâmpiei, de jur împrejurul orașului, asemenea unui brâu fermecat.

Aici stătea tata Axente înainte de amiezile, de cum se desprimăvăra și până când cădeau frunzele ofilite.

De câte-ori nu l'am văzut oprindu-se în loc și privind la noi, când veneam dela școală. În mintea lui trebuie că treceau atâtea amintiri. Și făcea comparații cu trecutul și prezentul. Privea la noi și căuta să știricească ce vom ajunge noi și dacă vom fi în stare să ajungem undeva? Bărbatul care a întimpinat atâtea, de sigur se va fi cutremurat

la gândul, că ne așteaptă aceeași soartă și va fi strigat cu poetul:

De glasul minții mă cutremur:
...»Și voi veți fi asemeni nouă!

Și surîsul lui sardonice, care ne era atât de cunoscut, ne destăinuia această idee.

Tata Axente nu mai credea în primăvară. De ne-ar fi fost cu putință să știricim gândurile, de cari era cuprins când trecea prin Groaverii Aici la doi pași era mormîntul cîntărețului neamului, a lui Andrei Mureșianu.

Toți l'au părăsit pe tata Axente și Iancu și Andreica și Balint și Moldovan și Mureșianu...

Ce-și vor fi spus: oșteanul și poetul anilor de irămîntare?

De sigur îi va fi săltat inima de bucurie: tati Axente văzînd tricolorul pe mormîntul lui Mureșianu în dimineața zilelor de 3/15 Mai. De mulți ani mâni pioase așezau an de an o cunună cu o pantlică națională pe mormîntul bardului. Și de câte ori o găsește poliția vigilentă, de atâtea ori o îndepărtează imediat. În ziua aceea e un adevărat pelerinaj la mor-

Noi tare ne temem, că articolul din »N. Fr. Presse« are dreptate, căci dacă n'ar fi așa, ce ar însemna tăcerea și tănuirile continue ale celor dela putere? Lucru bănuitor!...

Atentatele din Rusia.

Un nou șir de atentate politice s'a început în Rusia.

Sâmbătă în 25 August c. pela 4 oare, când prim-ministrul Stolipin primea diferiți deregători și fruntași în vila sa din Petersburg, au venit acolo cu o căleasă 4 oameni, doi în haine țivile și doi în uniformă de ofițeri de gendarmi. Ei au voit să între în vilă, dar au fost opriți de servitori. Când schimbau vorbe cu aceștia, unul din streini a trântit la pământ o bombă, apoi și ceilalți au făcut asemenea.

Urmarea a fost grozavă. Bombele au făcut o pustiire uimitoare. Vila a fost dărâpanată, un părete s'a resturnat, mobilele și alte obiecte au fost zdrobite. Dintre cei ce se aflau prin diferitele odăi ale vilei vre o 30-40 au fost uciși și mulți alții greu răniți. Unora esplicia bombelor le-a rătăcit capul, altora le-a stășiât trupul în bucăți, așa că prin odăi și prin grădină erau aruncate bucăți de carne în toate părțile. Numai puțini au scăpat teaferi, între cari este și Stolipin și nevastă-sa. Făptuitorii au fost și ei uciși și nu se știe cine au fost. Se zice, că poliția a aflat, că atentatorii au fost trimiși de comitetul revoluționar din Moscva.

După atentatul contra lui Stolipin au mai fost uciși generalul Minn în Luisino, generalul Vonjarjaraki în Varșovia, generalul Wutenau în Finlanda, ear' contra altora s'au făcut atentate neisbutite.

Partidul anarchist a declarat, că va continua cu atentatele.

Adunarea societății teatrale.

Societatea pentru fond de teatru român și a ținut adunarea generală — cum a fost anunțat — în Lipova, Marți și Miercuri, în 28 și 29 August. c. împreună cu frumoase serbări. La adunare și serbare au luat parte un public numeros, din apropiere și din depărtări. Intre participanți au fost de față și țărani numeroși, îmbrăcați în haine de serbătoare.

Luni.

O parte însemnată a oaspeților și membrii comitetului Societății au sosit Luni, în 27 Aug. c. Președintele Iosif Vulcan a fost primit la gară în mod festiv de către comitetul aranjator. Președintele acestui comitet, Dr. A. Halic,

mântul lui Mureșanu. Studenții își rup o bucată de timp din pauze și vizitează mormântul, elevii și ceilalți tineri aleargă de asemenea să vadă confiscarea, care se întâmplă cu mare escortă și alai.

Și tata Axente va fi scrâșnit din dinți când a văzut luându-se cu puterea tricolorul nostru.

Acum tata Axente e mort!...

Atâta i-a mai trebuit că să devină nemuritor.

Il văd tânăr, îmbrăcat în cămașa țărănească, cu șerpar lat, cu opinci în picioare. Un munte de om. Il văd comandant. La porunca lui se cutremură munții. La o vorbă a lui nimeni nici că clipește din gene.

Il văd în fortăreața de la Alba Iulia, acolo unde în suta trecută de ani au stat închiși Horia, Cloșca și Crisan. Il văd în mijlocul luptei, dând în dreapta și'n stânga ca un leu atacat.

l'a salutat prin o frumoasă vorbire, la care dl Vulcan a răspuns foarte mișcat.

Seara s'a ținut așanumită »seară de cunoștință« la care au luat parte la 200 de oameni, petrecându-și cu veselie. S'au rostit mai multe toaste.

Marți.

Marți, în ziua de S. Mărie, s'a ținut prima ședință, după serviciul divin. Ședința a fost deschisă de președintele Ios. Vulcan, cu o vorbire, în care a făcut o reprivire asupra începuturilor teatrului la noi, a arătat fazele, prin cari a trecut Societatea fondului de teatru și a încheiat zicând:

»Insuflețire, scumpul meu neam și vei avea și Teatrul Național«.

După deschidere, comitetul a fost salutat de prot. V. Hamsea, ear salutul »Asociațiunii« din Sibiu l-a tâlmăcit dl adv. Em. Ungureanu S'au cetit apoi telegramele sosite, rapoartele comitetului și s'au ales comisiunile obicinuite. Cu aceste ședința s'a încheiat.

După prânz a fost banchetul cu mai multe toaste, plize de învățături, ear' seara s'a dat un concert bine reușit, cu concursul dlui Zaharie Bârseanu și d-șoarelor Olimpia Brașoveanu și Valeria Pap.

Miercuri.

Miercuri s'a ținut a doua ședință, în care s'au luat hotăriri. Despre aceste și despre celelalte serbări vom raporta în nrul viitor.

București. — Espozitie. — Sinaia.

Dela un corespondent primim următoarele notițe fugitive:

Încă din copilărie am fost muncit de gândul, cum aș putea călca pământul sfânt al țării — România, și abia acum cu ocaziunea expozitiei din București mi-s'a împlinit dorul.

Nu vreau să scriu o lungă schiță de călătorie, nici nu vreau să fac un raport despre expozitie; ci în puține cuvinte, vreau să-mi spun impresiile ce mi-au rămas dela cele 3 locuri din frunte, București — Espozitie — Sinaia.

Îndată ce am călcat pe pământul românesc, simțeam o seninătate fermecătoare și în avântul acesta al tuturor — priveam cum razele libertății strălucesc chiar și pe vârful munților.

Așteptam cu nerăbdare se ajung la București. Am sosit seara. Până dimineața abia am putut dormi.

Il văd primind pe împăratul în 1852 și formându-i escorta pe muntele Găina.

El n'avea de ce să-i fie rușine. Putea să privească drept în față pe ori și cine...

Și-l văd ca bătrân, dar' nu, cuvântul ăsta nu i-se potrivește, il văd în anii ultimi ai vieții.

»Tată« Axente! Neîncrederea pentru prezent nu mai e îndreptățită. Privește-ne de sus și ascultă-ne bătăile inimei. Îndreptăți ochii tăi 'asupra noastră și ne privește în față. Inimile și fețele noastre îți spun tot ce cugetăm noi...

Cetitorule

lătește »Foaia Poporului« între
cunoscuții tăi!

Orașul fruntaș românesc Bucureștii, se prezintă azi ca un adevărat oraș modern — o capitală modernizată.

Când omul trece prin »Calea Victoriei« și »Bulevarde«, e cuprins de o bucurie neșpusă...

Am vizitat pe rând aproape întreg orașul, mi-a plăcut mult Palatul poștelor, Casa de depunere, Facultatea, Ateneul, Teatrul național, etc. etc.

Statua lui G. Lazar și Eliade Rădulescu, ne prezintă pe acești doi mari apostoli ai culturii românești — în formă așa de luminoasă, ca și când ar zice: »noi am început, voi continuați mai departe, cu dragoste, energie și încredere.« Nu departe de ei o privire cruntă aruncă de pe calul încordat Mihai Viteazul și spada lui reflectează raze intenzive, cari trec departe preste granița țării.

Românii recunoscători au făcut neuitată amintirea lor.

Progresul României în toate ramurile se poate apoi vedea la expozitie.

Frumușea acesteia nu încerc a o descrie. M'am oprit mult în pavilionul ministrului cultelor. La o parte erau expuse toate lucrările de peste an, ale elevilor dela școala normală de institutori (preparandie) din Iași. Le-am vizitat cu deamănuntul. Mi-au plăcut ocupațiunile practice, și din toate am conchis că, la noi, cești de dincoace de Carpați — nu aflăm nici o preparandie cu o așa reputație bună. Bărbații eșiți din școala aceea sunt plini de insuflețire și cvalificați, așa cum trebuie să fie un adevărat apostol al neamului. Laudă lor.

La reîntoarcere m'am oprit la Sinaia în care strălucește un raiu pământesc. Întreagă elita României își petrece timpul călduros de vară la umbra și răcoarea munților, în auzul paserilor și al muzicilor renumite, prin preumblările frumoase pe cărările curate ce încunjură dealurile romantice.

Însuși capii țării, Regele și Regina, își petrec vara întreagă în palatul »Peleş«, al cărui steag tricolor se înalță peste întreagă Sinaia.

— apc. —

La începutul anului școlar.

— Prețuți școala și dați copiilor voștri o creștere bună. —

I.

Frați țărani Români! În luna Septembrie se deschid ușile școalelor. Fiecare părinte are datorință sfântă a da copilului său o creștere bună, însă aceasta numai prin școală se poate face, căci școala este izvorul tuturor bunătăților, din care de o potrivă trag folos toți cei ce o cercetează, fie aceia bogați sau săraci. — Școala este care învață pre om a ceti și a scrie frumos. Școala agerește mintea omului, il luminează și li dă înțelepciune. Școala face pe om moral, cu frica lui Dumnezeu și il duce pe calea mântuirii. Școala formează caractere mari, cultivă simțămintele naționale, învățând pe om cum să și iubească neamul și patria. Cu un cuvânt înalță pe om.

Vedeți dar' fraților, câte bunătăți varsă școala în sufletul acelora, cari o cercetează și o știu prețui, și vai cât e de trist, că mulți dintre voi nu o știți prețui și nu vă dați copii la școală, ca astfel să le dați o creștere bună. Voi mai bine 'i țineți acasă sau li trimiteți cu porcii sau cu vițelii, când bine vedeți câte rele vin asupra bietului om fără învățură.

Mulți dintre voi fraților n'ați avut prilej, ori n'ați voit să umblați la școală ca să învățați, acum însă trebuie să vă gândiți barem la copiii voștri, ca să învețe. Dați-vă sama despre chemarea voastră, care o aveți față de copiii voștri, pe care datorința sfântă aveți a-i crește în iubirea și frica lui Dumnezeu, ceea-ce numai prin școală se poate face.

Noi fraților ne tragem dela un neam mare de oameni, dela vechii Romani, cari au stat în fruntea tuturor popoarelor din lume, de unde s'ar cuveni, ca și noi să stăm barem alături a altor popoare mari, conform rasei (vieți) noastre. — Aceasta însă numai așa o vom putea ajunge, dacă ne vom ști prețui școala și ne vom trimite copii la școală, ca să învețe și să se lumineze.

Să privim la alte popoare d. e. la Francezi, Germani și Englezi, cari știind prețui școala, prin ea au ajuns a fi cele mai civilizate popoare din lume, îmbogățindu-se și înaintând cu pași repezi. Dar' se nu mergem cu exemplu așa de parte. — Băgați bine de samă la poporul jidovesc, la lipitoarea de pe sate. Tot jidanul, fie el cât de sărac, își dă copilul la școală și jefeste ori ce numai, ca să învețe. Și oare pentru ce face jidanul aceasta? O face pentru-că el știe, că numai omul luminat prin învățatură poate înainta și trăi mai ușor în lumea de acum, ear' cel fără de învățatură este înșelat de toți, și e ca orbul, care nu vede lumina zilei. Tot jidanul o știe aceea, că cei mai mulți dintre voi fraților nu știți iubi și prețui școala și nu vă trimiteți copii în ea, ca să se lumineze prin învățatură, așa dar' cu atât mai vărtos își trimit ei pe ai lor, ca să învețe și să se înțelepțască, ca apoi cu timpul și copiii lor să vă poată suci pe voi și pe copiii voștri și să vă poarte de nas, ca cum porți calul de căpăstru, încătrău vreau ei.

Mintea voastră este întunecată fraților. Voi sunteți lipsiți de lumina învățaturii și în neștiința voastră nu sunteți în stare a cunoaște și pricepe viclenia și apucăturile jidanului. Ori nu vedeți voi, că el din prostia voastră vara șede la umbră, iar' iarna la căldură, pe când voi lucrați de vă rupeți, curgând sudori de sânge pe voi, iar' banul câștigat cu atâta trudă, în loc de a stâmpăra cu el foamea copiilor voștri, sau a le cumpăra nescari cărți din cari să se lumineze, îl dați pentru beutura cea puturoasă, care vă înveninează sufletul și trupul.

Pompei Demlan, inv.

Din dietă.

— Vorbirea deputatului Dr. Iuliu Manlu, în ședința dela 27 Iulie c. —

(Urmare.)

Dar' presupunând că aspirațiile noastre nu ar avea trecut istoric și atunci, cel puțin pe baza concepției din veacul acesta, trebuie să protestez hotărât în contra faptului, că se disconzideră drepturile naturale, chiar din fotoliul ministerial. Căci deși drepturile naturale nu pot forma exclusiv baza întru conducerea vieții de stat, dar' după cum artistul trebuie să revină neconținut la isvorul îmbelșugat al legilor eterne ale firei, pentru ca să poată produce ceva desevârșit, tot astfel în politică și în conducerea vieții de stat trebuie să recurgem la drepturi naturale, pen-

tru ca conducerea vieții de stat să corăspundă demnității omului și trebuințelor de liberă dezvoltare omenească. Dacă epocile anterioare ar fi desconsiderat dreptul natural, după cum a făcut-o aceasta Stim. dl. Președinte, probabil că astăzi nu ar exista fotoliul, în care șede acum dl. Ministru președinte, și probabil că țara ar fi stăpânită și azi de cutare, trimis al sfintei alianțe (Zgomot).

Președintele: Rog liniște.

— Dar' nu numai concepția aceasta a guvernului diferă esențial de-a noastră, ci cu regret trebuie să constat, că dnii ministri, cu prilejul discuțiilor aparținătoare resortului lor, au făcut deasemeni unele enunțări, cari într'adevăr nu pot stărni încredere în viitor. Va fi destul să mă provoc d. e. la enunțarea Contelui Apponyi Albert, dlui Ministru de Culte, cu prilejul discuției ivite în acest resort. Aici fiind vorba de aprețirea aspirațiilor noastre juste, când am cerut ca legea de naționalități sancționată, să se execute, a făcut observarea și a dat espresiune convingerii sale politice în legătură cu legea aceasta, că e adevărat, că legea de naționalități nu se execută, dar' motivul e, că posibilitatea exprimată prin lege are două limite: limita materială și morală.

Din capul locului, cred că nu mă înșel, când revoc în memoria On. Camere, că tocmai contele Apponyi Albert a fost acela, care a argumentat în modul cel mai eclatant, că legile, cari statoresc drepturi, trebuie aplicate în sens estensiv și nu restrictiv. Ori de ce lege ar fi deci vorba, îndată ce aceasta statorose drepturi pentru complexul popoarelor, nu e permis să i-se pună stavile și dacă totuș i-se pun, să comite încălcarea legii. (Zgomot).

Dar' abstragând dela aceasta, e cu neputință de admis, ca guvernul să determine limita morală în executarea legilor, căci doar limita morală e pendentă de concepția subiectivă, iar' a face pendentă executarea unei legi dela concepția subiectivă a unui individ nu înșamnă altceva, decât a sancționa neexecutarea legilor. De altcum interpretarea dlui ministru e cu totul de prisos, deoarece însăși legea determină limita, când în § 1. tratează despre posibilitatea guvernării și a praxei administrative. Așadar legea însăși fixează expressis verbis ca limită a posibilității praxa administrativă și guvernarea.

Când așadar dl. ministru merge pe o astfel de cărare, fie-mi permis să declar, că drumul acesta e drumul violării legii.

O altă enunțare a Stim. dl. ministru e, că în țara aceasta nici legile și nici DV. n'aveți să recunoașteți popoare sau rase ca subiecte de drept public.

Că într'adevăr legea ne recunoaște de subiecte de drept public, reiese chiar din § ul al aceleia, în care se spune »toate naționalitățile, cari locuiesc în țară;« evident dar, că însăși legea recunoaște naționalitățile. Dar' abstragând dela aceasta, însăși legea de naționalități asigură mai multe drepturi naționalităților...

Baloghy E: Singuraticilor!...

— ... însăși legea spune, că putem înființa școale, reuniuni, și că chiar limba autorităților legislative e de a se statori în proporție cu numărul popoarelor conlocuitoare. Astfel sând lucrul, nimeni nu poate spune, că legile noastre nu recunosc naționalitățile, ca subiecte de drept. Mai mult, când cu înființarea bisericii naționale a Românilor și Sârbilor, ea a fost înarticulată în lege: cum puteți spune că naționalitățile nu pot fi considerate de subiecte de drept public? Ele există ca atari

de bună samă... vorba e numai, că până unde se extinde sfera de activitate a acestor subiecte de drept? Și aici residă deosebirea dintre noi. DV. vreți să ne-o croiți cât se poate mai strimt, iar' noi vrem s'o estindem cât se poate mai tare. Din punct de vedere al dezvoltării țării și a intereselor ei oare ce e mai corect: suprimarea drepturilor sau extinderea lor? Cred că ori-ce om cugetător va fi de părerea, că punctul corect este estinderea drepturilor și nu suprimarea lor. (Aprobări în centru.)

Dar' st. d. ministru de culte a mai spus ceva. A spus că guvernul actual nu se poate purta cu încredere față de noi, când noi cu purtarea noastră nu i-am dat prilej spre așa ceva. Dacă e vorba, că cine să dea prilej de încredere cu purtarea lui, acela care are în mâna puterea sau cei slabi? cred că răspunsul ar fi: numai cei puternici; căci noi cei slabi numai așa i-am da celui puternic prilej să se încreadă în noi, dacă am suferi să ne asuprească și să ne îmbuce. Tocmai pentru aceea cel puternic, căruia îi stau la dispoziție toate mijloacele ofenzive și defenzive, trebuie să facă pașii, cari să ne convingă, că putem avea încredere în el. (Așa el în mijloc.)

Dar' On. Camera, enunțarea dlui ministru de justiție este o suficientă dovadă, că actualul guvern nu numai din punctul de vedere al naționalităților, dar' nici din punctul de vedere al considerațiilor generale nu umblă pe calea, care am așteptat-o dela el, ba nici măcar pe calea aceea, pe care DV, ați așteptat-o. Eu sunt un membru cu mult mai modest al casei deputaților, decât să mă simțesc chemat, ca să judec din conșiderațiuni de doctrine juridice, punctul de mănecare al ministrului de justiție în chestiunea libertății presei.

Au făcut-o aceasta și o vor face în viitor alți membri mai chemați ai camerei. Cu toate acestea îmi țin de datorința să constat, că calea, pe care umblă d. ministru în rezolvirea chestiunii, este calea reacțiunii. Noi, și cred că toți cari se cugetă, trebuie să fim de părerea, că libertății de presă trebuie să i-se dea cel mai larg teren. Nici preventiv și nici ulterior, nu-i permis a reglementa presa, dar' mai vărtos nu este iertat să se împedecă preventiv apariția produselor de presă.

On. d. ministru de justiție, în vorbirea sa își motivează procedura manifestată față de presă cu aceea că e drept, că libertatea presei este un lucru mare și, după părerea sa inviolabil, dar' asigurarea libertății de presă trebuie să stea în serviciul unui scop de-o mai înaltă cuprindere și că față de libertatea presei trebuie să se apere morala publică și interesele statului național. Aceasta poate fi adevărat dar' DV. nu veți tăgădui, că aceasta vedere e subiectivă și nu veți tăgădui că concepțiunea ființei statului național, pe cum și a moralei publice, poate să fie feliurită. Căci, oare sunteți siguri DV. că acela, care azi corespunde moralei publice, a corespuns și înainte de aceasta cu 100 de ani, și că acela, care corespunde azi, va corespunde oare și după 100 ani? Nici decât, deoarece concepțiunea moralei publice precum și a ființei statului național încă este supusă evoluțiunii și schimbării. Iar ca noi, să concedem prin lege unui om, ori cine ar fi acela, aprețirea, că cineva întru cât corespunde moralei publice și concepțiunii statului național, acesta, socot, că peste tot n'are înțales, și a face aceasta ar' însemna a supune judecății unui dezvoltarea firească a acestor lucrări.

(Va urma.)

Economia Japoniei.

(Urmare și fine).

Economia vitelor e cam rămasă îndărăpt în Japonia. Rar se folosesc vitele la lucru. Aceasta se întâmplă mai cu seamă din acel punct de vedere, fiind că unele pământuri sunt costise și prăpăstioase, de nu se pot lucra nicidecum cu vitele.

Boii și caii se folosesc mai cu seamă la transportul de bucate și lemne. Calul se mai folosește și la călărit. Ca atare este apoi un prietin credincios ostașului și în război, de care nu se desparte bucuros, nici chiar atunci, când îl vede mort.

Prin introducerea civilizațiunii și a culturii europene, s'au mai schimbat multe și în Japonia, deși poporul japonez încă e tare conservativ și nu se poate desvêța ușor dela aceea, ce a apucat din moși-strămoși.

Guvernul japonez a înființat acum de curând o academie de economie în orașul Cumaba, la care au adus profesori din Europa, ca să lătasă cunoștințele tehnice ale economiei. Ascultătorii absoluți de aceea academie sunt apoi tot atâta apostoli, cari răspândesc în popor cunoștințele economice.

Deși Japonezii nu prea țin vite în economia lor, totuși metoda de a-și gunoi pământul îl cunosc și ei. Gunoii de lipsă pentru gunoit, îl adună ei mai cu seamă de pe la oameni, din rămășițele de mâncări, din cenușa ce se produce în cuină, din gunoiul de casă și curte, așa că nici o curte nu poți vedea, din care se lipsescă grămada de gunoiu.

Afară de acestea mai adună ei și frunzele de arbori de prin păduri, pe cari le bagă apoi în anumite gropi, unde le udă, ca să se putrezească mai curând și astfel mai fac și din acelea un gunoiu bun pentru economie; mai adună apoi și cenușe și oaze, varul stâns și gunoiul de pește (guano), cari încă se întrebuințează la gunoiul pământului.

În apele Japoniei atâta pești sunt, încât aceia constituiesc nutrețul principal al locuitorilor. Atâta pești se prind acolo, încât aceia ajung nu numai pen-

tru conzumul din lăuntru, ci mai rămân chiar și de vânzare (export). Peștii așa numiți »heringi« acolo se prind, se sarează, se astupă în butoaie mai mari și de acolo îi căpătăm apoi și noi Europeanii.

Rămășițele, cari se produc la pregătirea heringilor, precum sunt: mațele, aripile, solzii și alte părți, se adună în grămezi mari pe țărmurii riurilor și ai mărilor, unde se putrezesc, ear' după aceea se transportează în singuraticile economiei, unde se amestecă cu apă curgătoare de se face ca mustul de gunoiu al nostru, apoi se udă cu acela răsadurile tinere de indigo, tea, tabac, trestie de zahăr și bumbac. În modul acesta pregătesc Japonezii gunoiul, ca adevărat să-l poată absorbi cât mai ușor tinerele plante cultivate nu ca pe la noi, unde pe cele mai multe locuri se gunoiește mai numai ca de clac.

Afară de nutrețul și gunoiu, Japonezii mai pregătesc din unii pești chiar și un fel de ulei, ca cum e uleiul nostru de in și cânepă bunăoară, cu care apoi își prăjesc mai toate mâncările lor.

În Japonia, ca și la noi, în apropierea orașelor e mai dezvoltată cultura legumelor. Ceva mai departe de orașe, se cultivă plantele comerciale: tea, tabacul, bumbacul, hurezul, trestia de zahăr ș. a. ear' în părțile, cari cad și mai departe de orașe, se cultivă mai numai legumile și grâul.

După cum se poate vedea din cele înșirate pe scurt până aci, Japonezii ca economii sunt tot așa de harnici, după cum au fost și ca oșteni, din care cauză deși nu sunt creștini, totuși se bucură la mai toate popoarele civilizate de cea mai mare dragoste.

Ioan Georgescu.

Afaceri învățătorești.

I.

O nedreptate.

Multe nedreptăți se fac în țara noastră, fie ele cu voia sau fără voia celor ce le croesc. De data aceasta voi arăta o nedreptate ce se face tuturor cantor-învățătorilor. Nu e cauză confesională,

ci o cauză a tuturor aceluia, ce poartă slujba de cantor-învățători. Eată-o:

Înaltul Minister al Instrucțiunii publice a lăsat ca oficiul de învățător să fie împreună cu oficiul de cantor. Să înțelege că aci mai cu seamă confesiunile noastre au legat două străiți goale, două sărăcii de olaltă, numai să poată susține învățător, votând pentru ambele slujbe o sumă de 600 cor. cum cere legea. Dar' nu aci zace nedreptatea; aci zace sărăcia, care te face să servești în două locuri căpătând numai o plată.

Nedreptatea e într'alt loc.

E știut că toți învățătorii astei țări au un fond de pensie, numit fondul regnicolar de pensie, unde fie-care învățător varsă anual o anumită sumă croită după salariul său, deasemenea și susținătorii școlilor. Acest fond e foarte mare, aproape neîntrecut de nici un alt fond din țara noastră.

Învățătorii diplomați și denumiți definitiv să și înscriu de cu vreme la acest fond (chiar și legea îi silește). Mi s'au căit însă mai mulți cantori-învățători, că fiindu-le salariul învățătoresc de 400 cor. și restul salarii cantoral, după ce sau înștiințat la fondul de pensie, au fost primiți cu 600 cor., dar' pe când se-și înștiințeze la fond primul cvincvenal li-s'au răspuns: după ce salariul de învățător e numai de 400 cor., cuincvenalul prim și al doilea se vor socoti drept întregire de salariu învățătoresc până la 600 cor. și abia cvincvenalul al treilea se poate lua ca cvincvenal.

Eac'aci li-să face cantor-învățătorilor nedreptatea.

Dacă Înaltul Minister al învățământului public a lăsat ca să se împreună salariul învățătoresc cu cel cantoral de ce nu socotește la fondul de pensie și salariul cantoral? Spre paguba învățătorilor-cantori?

În cauza aceasta nedreaptă și de interes public, un învățător gr. cat. din archidieceză a întreprins la Prea Veneratul Consistor Metropolitan din Blaj, carele i-a răspuns următoarele: Să i-a senatul școlastic un protocol prin care își dă învoirea, ca venitele cantorali să

VESELIA.

Foia glumășă a Foii Poporului. —

Tiganul la cătane.

— Comedie într'un act scrisă în versuri —

de Em. Suciu inv.

(Urmare).

Șofrânia:

Hahaha!! ficioru maichii
Va veni la sobodșag,
Las' să vină tistu nostu
Că de mult l'am așteptat.

Tiganul:

Auzi bree! dacă sosește
Ni-să cade se-l cinstim!

Rusca:

(ciocăne în ușe.)

Tiganul:

Poftim, d-le poftim!

Rusca:

(Intră cu un chipin de soldat pe cap, cu o desagă pe umăr și se oprește înaintea tatălui său salutând militărește):

Herr happman, ifantrist Rusca Durduilă fo kaisiliki un keniliki ifantrii Reghement, zippsentă Chomphani, ih mildege hozam am vint in țimeru d-voastră pe 3 zile la urlap!

Tiganul:

Hahaha! ce rinduială
Cu treabă și socoteală.

Rusca:

(salută și strigă).

Chomphanii kerddai!! (să întoarcă cu dosu cătră tatăl său.) Hristung abb!! (pune jos desagă) abbtret!!.. hrast!!..

(Să întoarcă acum domol cătră tatăl său și zice)

Noa vaz-zist apoi dintr'alte?
Servus teteo, servus maico
Sunteți alzo sănătoși? (dă mâna),

Șofrânia:

Hahaha! grangoru maichii
Mulțam Doamne, toți voioși.

Rusca:

Daz-zist gut im pare bine
Da gândit-ați cine vine? —

Șofrânia:

Da de unde mâncuți gura
Da de unde să gândim,
Noi te știam la casarmă
La mâncări, colea la vin.

Tiganul:

Ba cu tisturi la primblare
Prin grădini, pe la răcoare,

(Vine și celălalt puradel și roscolesc amândoi prin desagă, adă nește pită uscată și rod la ea pe întrecute.)

Rusca:

Aș! le-am spus că viu acasă
Să mai ved ce e cu voi,
Ear' apoi pe Marți pe Mercuri
Poate c'oi merge 'napoi.

Tiganul:

Hahaha! imi pare bine
Că te ved voinic și gras
Ș'aș dori să stai p'alicea
Batăr până la ispas.

(Va urma.)

fie socotite la fondul regnicolar de pensii, deoarece Inaltul Ministru al Instrucției publice în instrucțiunea dată în 16 Decembrie anul 1879 Nr. 35111, în p. 16 zice: »A kántori járandóságok a nyugdíjba nem számíthatók be, ha csak az illetők bejegyzésüket nem adják — și acel protocol se se aștearnă spre aprobare. Așa va eși chestia la rezultat bun. În forma aceasta se poate, dar' ca se întrevină toți cantor-învățătorii pela guvern e greu. Ar fi însă cu mult mai ușor dacă Prea Veneratele Consistoare ca susținătoarea a școalelor ar întreveni, ca Ministrul se chimbe peste tot aceasta lege în forma articolului citat mai sus.

De alt-cum chestia aceasta o voi înainta adunării generale a reuniunii învățătorilor gr. cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș în formă de propunere încă în est-an. Până atunci cred-că am făcut un serviciu bun cantor-învățătorilor citând răspunsul Prea Ven. Consistor de Blaj, căci mulți au lipsă de el și-l vor urma.

Chimu.

II.

Reflecțiuni.

Mi-se umple inima de bucurie când văd că ideia desfășurată de mine în conferința noastră dela Oradea din anul trecut, ținută în 18 Sept. și pe care am dat-o publicității tot în coloanele acestui ziar în Nr. 39 și a aflat spirite în care se străbate. Am zis și atunci și zic și acum — numai în unire se fim și se lucrăm din răspuțeri pentru soartea noastră vitregă și apoi toate le vom învinge.

Toate clasele societății își știu îmbunătăți soartea traiului lor prin diferite mijloace, numai noi nu.

Eu cred, că primul pas ar fi să ne unim toți în cugete și simțiri, formându-ne un »memorand« pe care deja l'am amintit în anul trecut și a cărui puncte ar fi următoarele:

1. Salarul fie-cărui învățător să nu fie mai mic de 800 cor., unde nu este și nu se poate, să se ceară dela stat.

2. Consistoarele să încaseze ele prin forurile competente salarul repartiat și ele însele să solvească anticipative pe inv.

3. Cvinvenalele să nu fie legate de servirea a lor 5 ani neîntrerupți într-o comună, ci ca la stat.

4. Decretele se ni se dea mai esacte, unde se nu fie înbinat salarul inv. cu cel cantoral, să se dea așa încât să se știe cât e salarul inv. și cât cel cantoral, pentru ce până acum am suferit o mare daună la fondul de pensii. d. e. un învățător are decret pe 600 cor. recurgând la fondul de pensii fiind învățător-cantor i-se compută numa jumătate abia 150 cor. e luat înse la 600, de oarece legea nu recunoaște inv. fără 600 cor. de aceste sunt casuri destule.

5. Să se formeze școala de repetiție regulată, dar învățătorul se capete salar de cel puțin 100 cor. pentru ostenelile ce le are, căci a lega câte greutăți de umerile învățătorilor și natura contrazice.

6 E drept că noi învățătorii suntem tot odată și cantori, dar' aproape cu nimic nu suntem resplățiți. Cerem deci urcarea stoloilor cum e la învățătorii catolici.

7. Pentru curățirea școalelor tot deuna învățătorul e responsabil, deși el nimic nu primește pentru aceasta. Drept aceea să ii dea o sumă corespunzătoare inv: din care să se poată îngriji de curățirea acestora în tot momentul.

8. Unde învățătorul nu primește lemne pentru încălzit, se-i-să dea. Cu un cuvânt salariile învățătoarești să fie egale pretotindenea afară de oraș, căci doar o soarte avem toți și o misiune.

9. Acel învățător, care servește 10 ani în o comună se fie remunerat odată pentru tot deuna cu 100 cor. Să n'avem frică apoi că învățământul nu va avea efect și înaintare.

Acestea sunt punctele memorandului acceptat de inv. conferinței din tractul Oradea-mare, de care am amintit anul trecut în Nr. 39 al acestei foi și pentru cari am așteptat să fiu întreat din partea colegilor.

Dacă vrem o îmbunătățire materială, numai pe basa acestora putem să o așteptăm. Rog deci pe toți colegii români ca acestea să le desbată între ei, să le completeze, având ceva de

completat și astfel să le dea publicității părerile lor, sau să-mi comunice mie, ear' noi aici vom lucra din răspuțeri pentru dobândirea meritelor.

Să nu stăm deci cu mâinile în sân și să ne punem pe lucru, căci timpul trece.

Tarian 19 Aug. I. Abrudan Tobolean, inv.

III.

Plângeri.

De lângă Oit,

Toată lumea știe și recunoaște că învățătorimea încă își are rolul ei destul de însemnat în mijlocul reformelor și înaintărilor de tot felul, la cari au ajuns popoarele în ziua de azi. Și pretutindenea în zile de bucurie ale resplății muncii i-să și măsură învățătorimeii cu măsură dreaptă, încât cu fală privește la arborile altoit și crescut prin sudoarea feței sale.

Numai învățătorimea gr-cat. din arhidieceza Blajului, care — cu fală și mândrie susțin — încă și-a descătușat mâinile, încât în mijlocul poporului arată progrese, ear' poporul începe a-i da atențiunea cuvenită, zic, pare că chiar pentru aceasta e tot mai desconsiderată de către factorii conducători ai acestor școale.

Pare că nu e bine privită emanciparea acestei clase de oameni, doar' și din motivul, că conștie de datorințele sale din zi în zi tot mai grele, își cere cu câte un glas răgușit și vindecarea drepturilor sale. — Eată unele exemple:

1. Tot cam la 5 ani să scriu Șematismul cu chemarea să oglindească starea bisericilor și a școalelor din arhidieceasă și să arete pe factorii puși în fruntea acestor instituțiuni.

Dar' ca și în trecut și în Șematismul din 1906 vezi la preoțime titula M. O. Domn, Prea On. Domn, Reverendisimul Domn, Clarissimul Domn etc. așa că pe cel din urmă preot, 'l vezi cu titula »M O. Domn«.

La învățători însă, cari încă sunt oameni cualificați și la curatorii școalelor, cari pe unele locuri sunt notari comunali și alți oameni cualificați, nu găsești decât simplu numele, așa: Ioan

Voinicul pădurilor.

— Poveste. —

(Urmare și fine.)

Ci pregătind cele trebuincioase pentru cale lungă, mândrul fecior își luă câți-va curteni și plecă, luând cu el toată veselia și nădejdea bieților părinți.

Merseră ei tot mereu în spre soare apune, iar când treceau prin mijlocul unei păduri, iată că întâlnesc în cale trei oameni.

Unul avea din ei părul alb ca zăpada, iar' barba îi era neagră, ca pana corbulni; al doilea din contră, barba îi era albă, pe când peru-l avea negru, iar' cel de al treilea era spân.

Când îi văzu feciorul de împărat, opri calul lângă ei și le zise: »Da bine, mei oameni buni, ciudați mai sunteți și voi ș'apoi cum v'ați putut împreuna ca să porniți la drum toți trei?«

— »Hei voinicule, fără de noi lumea nu poate fi și trebuie să ne întâlnim, din când în când și să mai sfătuim între noi« zice cel cu perul alb.

— »Și cum vă e numele și ce rost aveți voi pe lume? întrebă iarăși voinicul.

— »Eu, răspuse cel cu perul alb, sunt »minte« și-mi este barba neagră, căci trebuie să știți și tu că oamenii care au minte, au și multă îndrăzneală sau obrăznicie, cum mai zic unii«.

— »Voi muritorii cam fugiți de mine, zise cel de-al doilea, deși cu toți benchetuesc adese-ori, căci eu sunt »prostia«. Cred că înțelegi de ce mi-e perul negru, iar' barba-mi este albă, căci toți cei cam prostuți, fiind mai grei de cap, se silesc a fi mai subțiri la obraz«.

— Pe mine când a vrut Dumnezeu să mă facă zise, cel de-al treilea, a 'ntreat pe sf. Petre ce să mă facă, femeie or bărbat? Sfântul a zis că femeie, iară Domnul a răspuns că mai bine să fiu bărbat, ca și tovarășii mei. Și s'a apucat să frământa huma și să-mi măsoare ciolanele. Tăman când mă făcuse și mai avea să-mi pue barbă și mustăți, haid că vine sfânt Archangel, ca să iscălească Dumnezeu lista ălor de trăbue să-i

treacă pe lumea cea-laltă, ș'atunci Domnul spuse lui Petre să termine ce mai era de făcut. »Atâta i-a trebuit ăștia că m'a lăsat așa, iar' când s'o osândit cum să fie bărbat și cum femeile, eu am luat firea de bărbat și șiretlicul femeesc.

»Am mare viitor pe lumea asta și toți din voi faceți cunoștință cu mine, dar' în mulțime mă cam ocoliți și-mi întindeți mâna numai prin colțuri întunecoase, căci eu mă numesc »Viclenie« sau șiretenie cum răzgăe unii«.

Auzind feciorul de împărat, așa își spuse și el păsul și rugă pe cei trei oameni să-i fie de ajutor.

»De mine n'ai nevoie, că ești prea bogat« zise mintea.

»Când și-a venit gândul însurătorii, ai și făcut cunoștință cu mine« adaogă prostia »Vei avea ajutorul meu.

»Eu am făgăduit de mult sprijinul meu: aceleia pe care tu o cauți« răspuse viclenia, depărtându-se împreună cu tovarășii săi.

Solomon, Nicolae Pop etc. Oare pentru ce? Este aceasta cinste românească?

Atrag atențiunea învățătorimei asupra acestei împrejurări, cu atât mai vârtos, că »Sematismul« din întrebare se plătește din »lada bisericii«, unde pică sudori și de pe fruntea învățătorului.

2. In adunările gen. ale Reuniunii Inv. din archidieceasă s'au luat concluse ca toate procesele verbale ale adunărilor generali să se publice în organul oficios al Reuniunii »Foaia Școl.« Dar' înzădar. Întreb că ce e cauza?

3. Am așteptat cu nerăbdare ca să se facă din vreme pașii de lipsă ca și învățătorii români gr.-cat. din Archidieceasă*) să poată participa, în grup, la Expoziția din București, care este un act ce nu ușor l' află în viața unui muritor. Dar' în zădar! Nime nu mișcă nimica. Sute de învățători din Binau au fost primiți în România cu mari ovațiuni, noi putem sta acasă!

In toate părțile se pregătesc a participa în grupuri la Expoziție, bucurându-se »grupările« de mari favoruri în privința călătoriei și a întreținerii în București.

Numai noi dascălii români gr.-cat. din archidieceasă suntem binevăzuți împrăștiți ca fărina orbilor, ca nu cumva să se lege de tine, dascăle, încă »ceva« ce ar cere și mai mult ca să fi numit »Domnu dascăl«! Eată deocamdată pe scurt, trei exemple asupra cărora atrag atențiunea colegilor mei și pe calea aceasta.

Ion Olteanul

Starea sămănăturilor.

După raportul ministrului ung. de agricultură dela 15 August a. c. starea sămănăturilor agricole se prezintă astfel:

In prima jumătate a lunii lui August timpul a fost mai mult uscat în parte precumpănitoare senin și cald, în singuratică ținuturi însă vântos și recoros. Ploile ce căzuseră în partea cea mai mare a țării au înprospătat bine plantele; cu toate acestea nu

*) Redactorul »Unirii« dl A. C. Domșa a aranjat, cum știm, o astfel de excursie, la care au luat parte și învățători. Red. »F. P.«

Ficiorul de împărat porni iarăși la drum și se duse mereu înainte, până când ajunse la un munte înalt, cu vârful pierdut între nori.

La poala lui întâlnește doi uriași, care smulseseră câte un brad mar și gros ca butea și-l curățeau de coajă, ca să se facă mâncare.

Dacă văzură pe tânărul voinic, îl întrebă ce caută prin ținuturile alea.

Când auziră care îi păsul zise: »Păi dacă ai curajul să te duci până la »zina codrilor« atunci o să ne-ajuti și nouă că, de când e lumea, ne tot luptăm cu niște zmei și pe toți îi omorâm, dar' de geaba că înviază pe dată.

»De-om fi de vr'un folos, v'ajut« zise voinicul.

Atunci calul auzindu-l ce spusese îi sopti: »Stăpâne, zi-le să înceapă lupta, iar' tu să bagi de seamă că are să iasă dintr'o hăciugă!) o babă bătrână și slută care face semn cu un fus peste morți și toți înviază.

Așa făcu.

!) Arbore gros a cărui coroană a fost tăiată. De obicei hăciugile sânt scorburile și poporul crede că zmeii își au cuibul în ele.

au lipsit plângeri — și mai ales din Alföld — că seceta a împedecat dezvoltarea cartofilor și cucuruzului. Scădere se arată și la alte plante, între cari și la vii și poame. Grindina a făcut puține pagube în numitul timp, dar' au fost furtuni dese.

Timpul a fost foarte favorabil treeratului (îmblătitudinii) și astfel s'au putut face nu numai treeratul de probă, ci s'a treerat în toată puterea și se treeră încă, pentru-că în multe regiuni roada a fost mult mai mare decum se sperase.

Diferitele soiuri de bucate au dat — cu unele excepțiuni — o roadă peste toate așteptările. Roada peste tot se poate cualifica mai bună ca mijlocie, și dacă cualitatea ar fi fără greș, roada acestui an ar întrece roadele tuturor anilor de până acum.

Cucuruzul și cartofii au suferit mai mult în timpul din urmă de secetă.

Față cu situațiunea anului trecut roada anului de acum se prezintă astfel:

	Roadă an. 1906	Roadă an. 1905
	în măji metrice	
grâu	52.383,900	42.867,832
săcară	13.967,909	13.739,126
orz	14.742,000	13.597,440
ovės	12.781,000	11.322,978
cucuruz	41.102,220	23.887,866
cartofi	57.572,600	45.782,364

Legumile în cea mai mare parte a țării vor da roadă bună. In unele regiuni au suferit de secetă și de insecte, în altele au fost coplesite de buruieni.

Fasolea în cea mai mare parte s'a copt și recoltarea s'a făcut sau se face cu bun rezultat.

Celelalte păstăioase se desvoltă bine; culegerea lintei și mazerei s'a făcut cu rezultat satisfăcător.

Curechiul. Desvoltarea mai departe a acestei plante este multămitoare în cea mai mare parte, totuș ploaia ar fi de dorit.

Cânepa și inul au dat roadă cu bun rezultat.

Napii de zăhar și de nutreț au suportat bine seceta până acum; totuș acum ploaia e foarte de dorit. Unde a ploaie în timpul din urmă, se poate aștepta roadă bună, în unele locuri foarte bună. S'au anunțat pagube multe făcute de vermi.

Plantele de nutreț. A doua cositură de trifoiu și a treia cositură de lușernă s'au făcut în condițiuni mai multămitoare decât cele de mai nainte și cu rezultat bun mijlociu. In

Să luptau uriașii, și, când au fost răcnind, s'au fost clătănând brazii și au tost uruind steuriile de pe munte și, peste puțin, toți zmeii fură făcuți polog.

Atunci calul se dete cu stăpinul său lângă hăciugă și, când ieși vrăjitoarea, feciorul de împărat îi dete una cu paloșul, de-i tăia mâna în care ținea fusul.

Baba țipă atunci: »Voinice, voinice, să știi că bine nu ți-ar fi; te-ai pus tu cu mine, dar' om vedea care pe care; apoi, prefăcându-se într'o ciochiță, sbură printre copacii pădurii.

Mândrul fecior, după ce-i trase un chef zdravăn cu uriașii, care au fost jucând de s'au fost zguduind munții s'au fost colcotind apele, plecă iarăși cu blujitorii săi.

Peste cât-va timp ajunse la codrii de aur.

Aci, după multe cercetări, află palatele »zinei codrilor« și îndată se îndreptă cătră ele.

La intrare păzeau urși, fioroși de mari, iară vulturii de toate neamurile își aveau privirile ațintite ca nimeni să nu se apropie.

caz de timp bun se așteaptă și la o a treia cositură de trifoiu. Recolta trifoiului de sămănță nu a isbit mai bine. Măzerichea cu ovės au dat rezultat bun.

Fânațele vor da o recoltă multămitoare de otavă.

Pășunile au mare trebuință de ploaie.

Poamele vor da în partea cea mai mare rezultat slab.

Viile peste tot stau mijlociu, o parte diu ele sunt în stare slabă, din cauză că seceta a împedecat dezvoltarea strugurilor. Prospectele de roadă nu sunt în tot locul multămitoare.

SFATURI.

Omidile de varză. Indată ce se observă că omidile atacă varza, să se presare tot firul de varză cu țărițe de orz, ca frunza și căpățina să fie acoperită cu țărițe. Dacă ploaia ar spăla țărițele, atunci trebuie repetat. Omidile fug de țărițele ghimpoase și varza rămâne nevătămată.

FELURIMI.

Sultanul. S'a scris despre stăpânul Turcilor, că a fost bolnav și știrea s'a adevărit. Sultanul însă e bolnav de mult, ceea ce ne-o arată și modul lui de traiu.

Eată câteva amănunte în privința aceasta, după un redactor al foaiei franceze »Petit Parisien«, care a trăit mult în Constantinopol:

Sultanul — scrie redactorul — e de 64 de ani, dar' caută a fi cu mult mai bătrân. El trăiește așa zicând închis de lume, în palatul său Iildiz (stea), care este un oraș deosebit. Iildizul se zidește cam de un veac și nici acum nu e gata. Și acum se fac neîntrerupt zidiri nouă, chioscuri, case etc. In Iildiz sunt multe ateliere, în cari se lucră numai pentru curtea Sultanului. In Iildiz locuiește garda lui de 7000 de soldați și oficeri, apoi afară de aceștia încă vre-o 5000 de oameni, secretari, deregători, servitori și haremul de sute de femei. Zilnic mănă pe cheltuiala Sultanului oameni la 1200 de mese și cheltuielile trec preste un milion de franci pe lună. Plata Sultanului este dela stat 30 milioane,

Ci dacă văzură pe mândrul voinic, care venea ținând în mână salba cea strălucitoare, toate jivinile se închină înainte-i și îi lăsară calea deschisă; iar »zina codrilor« iesindu-i înainte, își prinsese brațele după gâtul său și comorile ochilor și gurei pradă sărutărilor lui de foc.

S'atunci pădurea de aur a fost frământând de suflul dulce al vântului, iară pasările au fost ciripind ușor, împreunându-și cântul cu murmurul isvoarelor, spre a vesti lumii că stăpâna lor e veselă.

Adese-ori rătăceau ei acum pe potecile preserate cu praf de pietre scumpe ale codrilor de aur, singuri și fericiți

Odată zina, căutând în geanta de vânătoare a feciorului de împărat și găsind fusul pe care acesta îl luase dela vrăjitoare, îl aruncă, gândind că nu-i de nici un folos.

In seara următoare, pe când se plimbau prin pădure, de-odată le ieși înainte baba cea slută și ciungă, care, întinzând fusul fiindcă îl găsise de-asupra voinicului, îl prefăcu într'o buruiănă, ce de atunci crește în umbră pădu-

dar' cu aceasta nu se ajunge și Sultanul cheltuie din averea sa, căci el e foarte bogat.

Sultanul trăiește foarte simplu și foarte retras. Acum nu mai face nici primblări. El e nervos, prepuitor, bolnăvicios și e spre povara tuturor. El și mănă puțin. La masa lui se aduc cu pompă militară mâncări după mâncări, dar' el abia le atinge și apoi părăsește masa. Singura plăcere și-o află acum în animale, de cari ține foarte multe, atât sălbatice, cât și de casă.

NOUȚĂȚI.

Avansări în armată. La 18 Aug. au avansat la gradul de cadeți-locuitori de ofițeri și 8 tineri români, elevi la școala de cadeți din Sibiu. În aceeași zi au fost numiți sublocotenenți în armata comună și dnii Eug. Cimpoa, Alex. Poppu și Leonida Pop, absolvenți ai academiilor militare din Viena și dl Valeriu Smeu, absolvent al academiilor tehnice militare.

Impotriva regelui nostru. Cu câteva luni înainte a eșit în tipar o cărticică, scrisă de scriitorul francez Andreiu Barré, în care evătamă regele nostru Francisc Iosif. S'a răspândit știrea, că broșura s'a făcut la porunca guvernului Sârbiei. Aceasta știre au desmintit-o atât regele Petru al Sârbiei, cât și rezidentul sârb din Viena, Vuici. Amândoi au declarat, că Sârbia n'are de-a face nimic cu cărticica lui Barré. Acum foaia nemțească Voss. Ztung vine și arată în un articol cu dovezi, că cărticica în adevăr a fost scrisă la porunca guvernului sârbesc. — Atacarea nu e limpezită în:ă.

China constituțională. Am amintit în nrul trecut, că în o provincă din China vor a face încercarea cu introducerea constituției. Acum se scrie din Peking, că împărăteasa-mamă, care are în mână frânele mării împărăției, se ocupă cu gândul constituției. Se zice, că în privința aceasta se vor chema câțiva viceregi și fruntași chinezi la o slătuire. Forma constituțională de stat se va introduce cu incetul, în 10—15 ani, ca poporul să aibă vreme a se deda cu ea.

De altcum China își reformează și armata. Spre acest scop umblă să aște de ofițeri din armatele europene, cari să fie ca instructori ai armatei.

rilor și căreia până azi i-se zice »floarea voinicului.«¹⁾

Atunci zina începu să plângă și să rugă de vrăjitoare să n'o lase singură pe lume, dându-i salba ei ca să-i asculte și să-i împlinească ruga.

Aceasta însă o aruncă slărâmand-o de trunchiurile copacilor.

De atunci »zina codrilor« rătăcește singură și indurerată, vărsând lacrimi de sânge, iar pe unde au căzut slărâmăturile din salba ei, crește un arboraș cu frunze moi, având în vârful lăcrămile zănei, prefăcute în chip de bobite roșii.

Acest arboraș se chiamă »salbă moale«²⁾.

Și când »zina codrilor« deschide mugurii de pe crengi și desmorțește ierburile, atunci »floarea voinicului« își desfășoară bobocul ei galben ori stâneniu și îi șoptește, pe adierea vântului din viața lor de altă dată.

Iară împăratul și împărăteasa poate și azi mai așteaptă, înșepeniți în jilpurile lor, să li-se întoarcă nădejdea și bucuria.

(»Viața Lit.«)

D. N. Cloterl.

¹⁾ Silymbrium officinalis. Poporul se mai numește: crucea voinicului, frunza voinicului, voinicică.

²⁾ Evonimus europæus.

Ce face erişma. Doi feciori de Ungur din Ciurbrud, (comit. Albei inf.) mergând în 19 August. c. spre casă din târgul Aiudului, s'au băgat în o crișmă. Având pizmă unul pe altul, unul a palmuit pe celalalt ear' acesta a scos briceaga și a implântat-o în foalele proivnicului său. Rănitul a fost dus în spitalul din Aiud, unde a murit. Numele lui e Kádár István. — Eată ce face cărcima.

Laudabilă inițiativă a luat Asociațiunea meseriașilor români din Brașov, de a trimite la expoziția din București 7 meseriași dintre cei mai vrednici, cu scop de a li-se lărgi cercul cunoștințelor în meseria căroră aparțin. O parte din cheltueli a fost acoperită din fondul disponibil al Asociațiunii.

Falléres amenințat. Prezidentul republicii franceze va vizita în 15 Sept. c. orașul Marsilia. Poliția de acolo a aflat, că cu acest prilej anarhiștii voiesc să facă un atentat contra lui. La mai mulți anarhiști au fost aflate materii pentru bombe. S'au făcut mai multe arestări.

Episcop pensionat. Episcopul, sau cum se mai numeste superintendentul evangelic săsesc din Sibiu, Friedrich Müller, la cererea proprie, a fost pensionat. Müller este în vârstă de 78 de ani, a stat în serviciul bisericii sale din anul 1848 și e episcop din 1893.

Din Armeni. Cu ocaziunea petrecerii de vară ce s'a ținut în 12 August a. c. în comuna Armeni au suprasolvit următorii D-ni: Aurel Bratu profesor 4 cor. Oprea Popa mare proprietar și Moise Oprîșiu comerciant câte 3 cor. Vasile Spătar preot, Tóth Iószef mechanic, Șolomon Samu notar și Ioan Dordea preot, câte 2 cor. N. Mărginean preot 1 cor. 60 bani, Virgil Stanciu preot, Ioan Neamțiu mare propr. Vasile Brat teol. abs. Vasile Oltean st. com, câte 1 cor. și Aurel Oltean inv. 40 bani.

Venitul curat de 28 cor. 50 bani a fost destinat în favorul ambelor biserici din loc. Comitetul aranjator aduce sussamintișilor D-ni mulțămintă publică, rugându-i ca și pe viitor să binevoiască a sprijini scopurile noastre filantropice.

Secretarul ministerului de culte. Foaia oficioasă publică numirea deputatului dietal Toth János de secretar de stat în ministerul ungar de culte și instrucție. Toth este în vârstă de 42 de ani și e deputat în dietă din 1892.

Un nou regat. În Europa în curând se va spori numărul regatelor cu unul, cu regatul Islandei. Islanda este o insulă aparținătoare Danemarcei. Regele ei e regele danez, dar' nu are titlul deosebit. Acum Islandezii au ccrut, că el se ia și se poarte și titlul de »regele Islandei« și regele danez s'a învoit. Islanda are un guvernator și un ministru deosebit în Copenhaga, dar' nu ține armată. De apărarea ei se grijește Danemarca.

Sfășlată de porci. Fetița de 7 ani a economului Iosif Pășcuț din Dragaceica (Bihor) păzea găște pe câmp, când a fost atacată de doi porci, cari au sfășiat-o total. Trebuie să grijim mai bine de copii.

E miraculos rezultatul, care-l obțin st. dame prin folosirea laptelui de crastaveți veritabil englez al lui Balassá. După câteva zile depărtează din pielea obrazului pistruii, zgrăbunțele și alte boale de-ale pielii, netezește crețele și dungile, face ca prin farmec pielea feții albă, vioaie și fină, fără ca să fie stricăcioasă pietii. Mijloc distins la espozițiile din Pariz și Viena, care și la noi, ca și în Anglia, scoate afară toate celelalte mijloace cosmetice. Sticla 2 cor. la aceasta sâpun de crastaveți veritabil 1 cor. pudră 1 cor. 20 Se poate căpăta în fiecra farmacia. Pe poștă se trimite prin farmacia Cornél Balassa, Buda-pestă-Erzsébatfalva. Se poate căpăta în Sibiu la farmacia I. C. Molnar.

52 2—2

Derafare. Săptămâna trecută un vagon de marfă al trenului accelerat a deraiat (eșit de pe șine) la stația Mezőkeresztes. S'a stricat calea în urma acesteia, dar' altă nenorocire nu s'a întemplat.

Defraudantul. Am amntit, că casarul dela gara din M. Oșorheiu, Gereley Árpád, luând cu sine o sumă de preste 40 mii, fugit. Până azi nu ii s'a dat de urmă. Direcțiunea administrativă din Cluj a căilor ferate a pus un premiu de 2000 cor. pentru acela, care va da pe fugarul pe mâna deregătorilor.

Alianța reuniunilor învățătoresți grecești. Se aduce la cunoștința tuturor reuniunilor învățătoresți gr. cat. interesate în cestiune, precum și comisiunei esmise de adunarea constituantă pentru eventuala modificare a statutelor — și pe astă cale — cumcă înaltul ministeriu al cultelor și instrucțiunei publice cu ordinațiunea Nr. 57411/1906 a satorit modificările aflate necesare de dânsul pentru aprobarea statutelor alianței. Modificările recerute și înaintarea din nou a statutelor modificate se vor face cu urgență. — Gavrilă Trifu, președinte ad hoc.

Esamenele pentru pădurari se vor ținea în 22 Octobrie a. c. și zilele următoare în mai multe orașe între cari este și Clujul. Acei, cari doresc a depune acest examen, au să-și trimită suplicele ajustate cu documente în origine până în 30 Septemvrie inspectorului reg. de păduri din Cluj.

Pușcat cu revolverul. În Aiud — după cum ni-să scrie, — un fecioraș de avocat, Kerekes Béla, în vârstă de 17 ani, a pușcat cu revolverul pe un băiat de 10 ani. Kerekes a zis, cătră băiat să sufle în țevă revolverului și când acesta a suflat, s'a slobozit revolverul și băiatul cel mic a căzut mort. Kerekes a fost prins. Băiatul pușcat a fost al unui român, jeler la avocatul

Cal furați. În noaptea din 24 spre 25 August s'au furat 3 iepe din pășunea comunei Vaidasig. Una roșie voinică cu coama tansă din primăvară, pe pulpa piciorului din dărăpt o mică zgărietură vindecată și strefălește de picioarele de dindărpt. Alta neagră cu jintă mică 'n frunte și a treia albă-sură.

Cine mă va ști conduce pe urma lor, va avea o frumoasă răsplată. Cei păgubiți suntem doi economi Ioan Stoica și Teofil Popp din Vaidaszeg u. p. Székely-Kocsárd.

Cartea engleză: Românul amerioan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Réposat în America. Din Indiana Harbor ni-să scrie, că acolo a reposat în 8 Aug. c. tinerul Mihail Țifrea din Sighișoara, plâns de verii sei aflători în America și de părinți și alte rudeni din patrie. Inmormântarea s'a făcut în 10 August c. servind un preot strein, căci preot român gr. or. n'a fost. Dzeu să-l odichnească în pace în pământul strein.

Mod de scriere fonetic. Românii noștri din America vor ști, că în limba engleză se scriu de multe ori litere (slope) cari în vorbire nu se rostesc. Prezidentul Statelor-unite, Roosevelt a dat poruncă deregătorilor, ca în actele lor să scrie fonetic, adică să scrie numai acele slope și silabe, cari se rostesc, bunăoară cum facem noi. Roosevelt crede, că acest mod de scriere va fi primit de Americani.

Anuarul societății de teatru. Am amintit, că a apărut Anuarul al IX-lea al Societății pentru fond de teatru român, pe anul 1904/5 El este o carte frumos adiestată, de 158 pag. și cu cuprins bogat și interesant. E împodobit cu două potrete ale lui: Ioan Popescu din Coaș, un vrednic fruntaș Chiorean, mort la 1871 în Bârlad și a lui Mateiu Nicola, adv. și tribun la 1848/9 ambele cu date biografice. Din cuprins relevăm: discursuri, conferențe, rapoarte etc. Sunt prețioase datele privitoare la mișcarea teatrală în 1905 și datele despre societatea teatrală.

Din datele despre mișcarea teatrală vedem, că reprezentațiile din an în an se înmulțesc. În anul 1905 s'au dat 167 de reprezentații teatrale, în 112 comune, resirate în 22 comitate ale Ungariei.

Averea societății a fost la 30 Iunie 1905 de 365 mii 078 cor. și 73 bani, în decurs de un an s'a sporit cu preste 16 mii cor.

Membrii societății până în August 1905 au fost: fundatori vii 76, morți 35, ordinari pe viață vii 91, morți 26, membrii ordinari (anuali) 233, membrii ajutători 9; la adunarea generală din Sibiu (1905) s'au înscris de membri ordinari 56. Totalul membrilor 526.

Cununie. D-ra Valentina Comaniciu și dl Ioan Tulbure (Hălmeag) își serbează cununia Duminecă, în 9 Sept. c. la orele 4 p. m. în biserica gr.-or. din Veneția-Inf.

Au apărut. Scrisori dela câțiva dascăli plecați în srtēini către colegii lor din țară. București 1906. — Sunt staturi și proiecte de lucrare pentru înaintarea neamului.

— Predici sau învățături de Petru Maior. Editate de Dr. Elie Dăianu. A apărut acum partea IV. cuprinzând predicile: Dela Dumineca a X-a săptămână după Rusalii până la a XXIV. Prețul 1 cor.

Din Râșnov ni-scrie că corespondența publicată în Nr. 30 al »Foi Pop.« și subscrisă »Brăneanul« despre mersul lucrurilor din acea comună, cuprinde neadevăruri. Partea întâiu e corectă, dar' în partea a doua sunt neesactități, sau fiind neorientat scriitorul acelei scrisori, sau apoi rău informat... Intre altele — rectifică corespondentul — în Râșnov nu este casină română, ci o modestă societate de lectură, la a cărei întemeiere părintele Hamsea n'a cotribuit și nu-i este membru. Din cele ce scrie mai departe corespondentul, se vede, că el nu e mulțumit cu cele ce s'au scris în amintita corespondență a »Brăneanului« despre părintele Hamsea, nici cu aceea, că despre celalalt preot C. Proca, — pe care altcum corespondentul »Brăneanul« îl laudă, — s'a scris prea puțin. În fine mai rectifică și aceea, că în Râșnov nu sunt 4 învățători, ci 5, toți oameni vrednici.

Pădurile celor 7 județe săsești. Vânzarea pădurilor celor 7 județe săsești e la ordinea zilei. Pe Luni, 3 Sept. c. e convocată la Sibiu comisia de exploatare a pădurilor celor 7 județe, ear' pe Joi, 6 Sept. c. se întrunește adunarea generală a universității săsești, având amēndoue de desbătut, ca obiect principal: vânzarea acestor păduri.

Pădurile se află în revirul riurilor Sadu și Lotru, la granița dintre Ardeal și România și au în total o întindere de 40 mii de iugăre pădure neexploatare. Pentru exploatarea ei s'a făcut anul trecut, cum știm, vânzarea cu 10 milioane cor. la o firmă din Bpesta, dar' guvernul n'a aprobat tērgul. Acum au oferte și alte firme, cu prețuri de exploatare mai mari.

Vinderea unei moșii mari. Marea moșie a familiei grofești Königsegg, aflătoare în hotarele satelor Boroșineu, Tăuși, Nadeș și Dund, din comitatul Aradului se vinde pe cale de licitație benevolă în 31 Octobrie c. Prețul de strigare al întregii moșii este de 2 milioane, 144 mii și 300 cor. împreună au zidirile economice și unelte agricole. Oaren'ar pute se cumpere o parte din aceasta moșie vre-un consorț de Români din comunele amintite și apoi se o parceleze?

Din Boz. Veteranul și laboriosul paroch gr.-or. din Spring, iubitor de fapte bune și milostenie Ioan Crețariu, a contribuit la zidirea bisericii noue din Boz, cu suma de 20 cor. adecă douăzeci cor. Pentru acest dar de bani subsemnatul în numele bisericii îi exprim și pe calea aceasta cea mai adâncă mulțumită. Dzeu se-i înmulțască însutit. — Ioan Stângu, paroch.

Cassă comunală jăfuită. Cassa comunală din Dunaföldvár (Ungaria) a fost jăfuită. Hoți au dus din ea 17 mii cor. Fibrul a introdus cercetare.

Tabloul corurilor române din Bănat. »Drapelul« scrie următoarele: Din incidentul participării corurilor noastre la marele festival muzical ce se va ține la București în zilele 7—10 Septembrie n., s'a compus pe baza datelor ce le avem la dispoziție un conspect al corurilor române din Bănat, indicându-se numele și caracterul corului, numele dirigentului, anul fondării și numărul membrilor activi. Intregul conspect compus în șir alfabetic conține datele privitoare la 76 coruri române din Bănat. Intru cât nu va fi de tot complet acest conspect, este a se atribui numai neglijenței și apatiei acelor, cari la diferitele invitații nu au răspuns. Dar' și așa cum este, ne prezintă acest conspect un capitol interesant din nizuințele culturale ale Românilor bănațeni. Acest conspect s'a dat tinerului nostru artist Virgil Simonescu, care a compus un tablou de toată frumsețea. În mijloc două colonne, cari conțin datele înșirate, la mijloc un tablou alegoric reprezentând încoronarea doinei, jos trei alegorii, re-deșteptarea Românilor, hora și corul. Deasupra siluete din istoria Românilor dela Traian până în zilele noastre.

Tabloul este foarte frumos și a fost espus în redacția »Drapelului«.

Din Brașov. Sâmbăta trecută noaptea a fost în Brașov cutremur de pământ. De pe culmea Tēmpei s'a deslipit o stâncă și a turrit o casuță de vale. În oraș cutremurul n'a cauzat nici o pagubă.

— Vineri, în 24 August c. seara a fost tot în Brașov a rupere de nori, care a ținut trei sferturi de cias. Ulițele au fost năpădite de apă, care a pătruns și în unele case. A fost și o jertfă a potopului de apă, hamalul Florea Grădinar, care s'a înecat, căzând în un canal.

Foc mare. Luni după prânz s'a iscat foc în Alămor (l. Ocna Sibiului), care nutrit de vânt, a prefăcut în cenușă o parte mare a comunei. Focul s'a iscat, după cum se crede, dela o schinteie a unei mașine de imblătit și nu s'a putut stânge până noaptea. Au ars foarte multe bucate și vite și asigurat, ca de obicei, a fost puțin. Un servitor și doi copii au dispărut, probabil că au căzut jertfă flacărilor.

Vremea. De câteva zile în Sibiu și împrejurime vremea e rece, cu deosebire noaptea. După ploaie, au urmat vânturi reci și vremea e toamnătică. Se înceapă așa de curând toamna?

Setea nenaturală, acrima inemoadă în stomac și adeseori diaree sunt urmări ale gustării cafelei de boane, nu-s așa în general cuoscute, ca efectul stricăcios al aceleia asupra întregului nostru sistem nerval.

Deci pentru-ce se luăm asupra-ne aceste urmări, cari formează o mare daună pentru sănătatea noastră și pot duce durere până la apoplexie, adese-ori atât de neașteptată, pe când acele prin o mică schimbare în pregătire se pot de tot încuraja! Să amestecăm cafeau de boane, dacă nu voim să abzicem de tot de ea, pe jumătate cu cafeaua malt-Kneipp a lui Kathreiner și astfel avem o cafea aromatică, gustoasă și priincioasă sănătății. O experiența deja de cincisprezece ani și primirea cu plăcere tot mai mare a cafelei malt-Kneipp lua Kathreiner a probat o splendid. Pentru băiați însă, bolnavi și slabi, cărora medicii le interzic cafeaua de boane iritantă, se recomandă folosirea cafelei malt-Kneipp a lui Kathreiner fără nici un adaos, fiind-că ea în urma gustului său propriu de cafea de boane ne priește bine și pe lângă aceasta e nutritivă și produce sânge.

Producțiuni și petreceri.

In Sânt-Mihaiul deșert.

Inteligența română din Sântmihaiul-deșert și jur aranjează o producție teatrală, corală și declamatorică împreună cu petrecere de dans, Duminecă în 2 Septembrie n. 1906, în sala hotelului »Budapesta«. Venitul curat e destinat în favorul școlii. Programul constă din 6 puncte. În pauză se va juca »Băntuta« și »Călușerul«.

Se poate oăpeta în tot local

Kalodont

68 25—42 a lui Sarg

cremă de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Abon. Nr. 1948. De câte-ori vrei să se publice de atâtea ori câte o coroană. Trimite banii.

Acillu. N'ai trimis dela început, ci numai dela pag. 5. Te rugăm de început.

I. S-vu în S. Sharon Pa O biblie completă costă legată frumos 20 cor. și porto la America 3 cor.

I. U. Cian-mare și Un abon. Sebeșel. Stupăritul de Simu costă 80 bani cu porto cu tot.

Correspondențele primite numai pe rând urmează, având mult material.

Proprietar, editor și redactor responsabil!

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografie« Henric Meltzer!

Grija femeii este pentru binele familiei!

Kathreiner
cafea de maltă Kneipp

prin modul de producere a lui Kathreiner este gustoasă, ajută sănătății și e leftină, oferă deci cele mai neprețuite avantaje pentru ori-care economie casnică!

La cumpărare să se accentueze expres numele Kathreiner și să se ceară numai pachete originale cu marca de scutire preotul Kneipp.

Apa cu albuminul de ou nu mult prețuește la colică (coleră de copii); nu se prefacă în un nutremânt ușor de mistuit al copiilor bolnavi, de oare-ce albuminul în partea cea mai mare nici nu se sbea în canalul bolnav de intestine, ci iese afară nemistuit, ear' acea parte mică a lui, care se străformează în intestine, germinii cauzători de boale o schimbă în peptone, ear' aceste nu se pot folosi spre nutrirea corpului, dar' cu atât mai mult ajută prăsierea germinilor cauzători de boale. Cu mult mai bun nutremânt e făina Kufeke pentru copii feartă în apă, fiind-că albuminul de plante cuprins în ea este un teren rău pentru germinii cauzători de boale, ear' ea, ca și materiile minerale ce sunt cu ea, se sbea ușor în intestinele bolnave și dă nutremânt bun, cu atât mai mult, cu cât materiile nutritive cuprinse în făina Kufeke pentru copii corpul le capătă în aceeaș proporție, ca în laptele mamei.

134 B 1-1

Cărți pentru școalele populare.

- Popescu-Șpan, Ântăia carte de lectură, leg. —.40.
 — Carte de cetire II, leg. —.60.
 — Carte de cetire III, leg. 1.20.
 Noul Abecedar de Dr. Petru Șpan, leg. —.40.
 Carte de cetire a II-a de Dr. Petru Șpan, leg. —.50.
 Petran Dr., Gramatica rom. elementară. I. pentru cl. II și III broș. —.30.
 — Gramatica rom. elementară. II. pentru cl. IV broș. —.60.
 Schullerus-Popovici, Carte de cetire maghiară, partea I. leg. —.50.
 — Carte de cetire și gramatică maghiară, partea II. leg. 1.70.
 — Carte de cetire, partea II, ediție redusă, B. leg. 1.—.
 Manual pentru propunerea limbii maghiare în școalele populare cu limba de propunere română. (Indigări metodice și schițe de lecțiuni.) De Dr. A. Schullerus și I. Popovici, broș. — 60.
 Icoanele de părete (edit. lui Hölzel) pentru învățământul intuitiv și limbistic (vezi Manualul lui Schullerus-Popovici pag. 26), I. Primăvara. II. Vara. III. Toamna. IV. Iarna. V. Curte țărănească. VI. Munții. VII. Pădurea. VIII. Orașul. Mărimă icoanelor 140 : 98 centimetri. Prețul C. 6.60 pentru o icoană trasă pe pânză.
 Kogutowicz M., A magyar korona országainak iskolai fali térképe (Mapa Ungariei) tras pe pânză, 12.65. Tot aceea (B kiadás) cu împărțirea comitatelor. C. 12.65.
 — Europa iskolai fali térképe (Mapa Europei) tras pe pânză, 13.20.
 — Az oszt. magy. monarchia iskolai fali térképe (Mapa Austro-Ungariei) tras pe pânză, 12.65.

Librăria W. Krafft în Sibiu.

196 1-5

Un învățăcel român

care cunoaște și limbile maghiare și germane, din casă bună, cu cel puțin IV clase gimnasiale ori reale, se angajează în condiții favorabile în prăvălia de coloniale și delicatose a dlui

Victor Onțiu

160 3-3

comersant, Sibiu.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
 Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
 recomandă p. t. publicului
 pentru sezonul de toamnă

noutățile

soșite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sako, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu mi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

14 31 -

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
 contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
 monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
 pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Iuarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de case de fer

(cafe deposite), sigure contra incendiului
 și a spargerii, etc. 6 18-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spesc.

Publicațiune.

Am onoarea a face cunoscut preastimatului public din Sibiu și jur, că 'mi-am mutat

ascuțitoria mea artistică

din Viena la Sibiu. Aici se efectuează briciuri, foarfece și toate uneltele și instrumentele cu cunoștință de specialist și pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ca specialitate țin întotdeauna un deposit bogat de briciuri engleze, cu ascuțis concav prima și toate utensiliile pentru barbieri și friseri. La aceste fac atenți în deosebi pe aceia, cari se rad singuri. Comande postale se efectuează în 3 zile.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

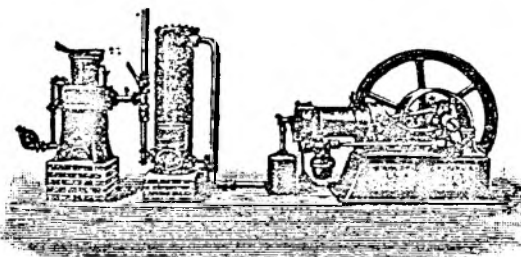
Alexandru Exner, ascuțitor artistic
 Pământul-mic 13.

187 2-10

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto”
 și locomobile pentru benzină
 și petrol, cum și gaz de
 iluminat.

Motoare de gaz aspirător,
 cari se mină cu cărbuni
 de lemn, coacs sau cărbuni
 de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½—2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese servește:

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

163 6-28

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

Preste 300 de distincții înalte.
 Preste 30.000 motoare originale „Otto” în minare.

Condiții de plată favorabile.
 Garanță deplină și serviciu outant.

E C O U R I.

A apărut

Albumul în amintirea jubileului de 40 de ani de glorioasă domnie a M. S. Regelui Carol I.

Cine dorește a avea o amintire frumoasă, să-și cumpere acest album, care este în limba română, germană și franceză, și costă 1 leu, iar ediția de lux 2 lei. Se găsește de vânzare la toate librăriile și la editor, dl IG. HERTZ, București, s b hotel de France.

176 3-3

In totdeauna bani în buzunar.

Până la 200 sau 300 Cor. lunar profit pentru doamne și domni din toate clasele și pretutindeni prin reprezentanți, lucrări de mână, adrese, etc. pentru articole de consum. Detaliile sub „Mercur“ Nürnberg 1, Fürtherstrasse 78. 178 3-10

Calfă de sîtar.

Să caută o calfă de sîtar, care să fie de 24 de ani. A să adresa la

Ioan Rusu, măiestru sîtar
Uioara (M.-Ujvár).

198 1-1

Publicațiune.

Din cauza relațiilor familiare subscrisul îmi vînd proprietatea mea din comuna **Călvășer** (Kaltwasser, Hidegviz), constatătoare din 100 jugere clasa I. arător și livadă, 20 jugere pădure și o moară de apă cu 3 pietri, împreună cu locuință și zidiri economice, toate în stare bună și pe lângă modalități de plată foarte favorabile. Posta și stațiunea călei ferate Nagyselyk (Șeica-mare), depărtare 1/2 kmtr.

Nathan Kappel
proprietar.

181 3-3

Un învățăcel.

Caut un învățăcel la o moară cu benzin, pe trei ani capătă cost și haine. Caut și o calfă la această moară.

Doritorii să scrie la

188 2-2

Stan Bădilă
Boicza p. u. Nagy-Talmács.

Glasura pentru padiment

a lui Nejedly

este cea mai durabilă și cea mai ieftină.
Lustruirea se uscă numai decăt.

Deposit: 193 2-6

Ludovic Fuchs.

Sirup de smeură

producție proprie

per chilo Cor. 1.50

la cumpărare în cantitate mai mare mai ieftin în proporție corespunzătoare, se poate căpăta la

Victor Jauernig

Strada Morii. 180 3-10

Gluvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Clenădiel 14. SIBIU. Strada Clenădiel 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de **gluvaere, aur, argint și argint de China.**

— Cea mai renumită negustorie de aurării. —

Deposit de **orologe de Geneva** de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări nouă și reparaturi. 15 34-

— Serviciu real. Garanția conștiențioasă. —

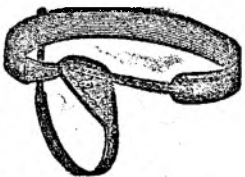
Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steekenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai nainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca să avem un teint alb și liber de pistrui, cum și o culoare delicată a feții.

Să află bucata cu 80 fileri în Sibiu la:
Farmaciile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 22 -50

Bandage patentate pentru hernie

priv. imp. reg.

fără arc pe corp, cu arc pe pelotă.

Lei 14 buc. pe o parte
> 22 > pe amb. părți
Indicațiunea măsurii.

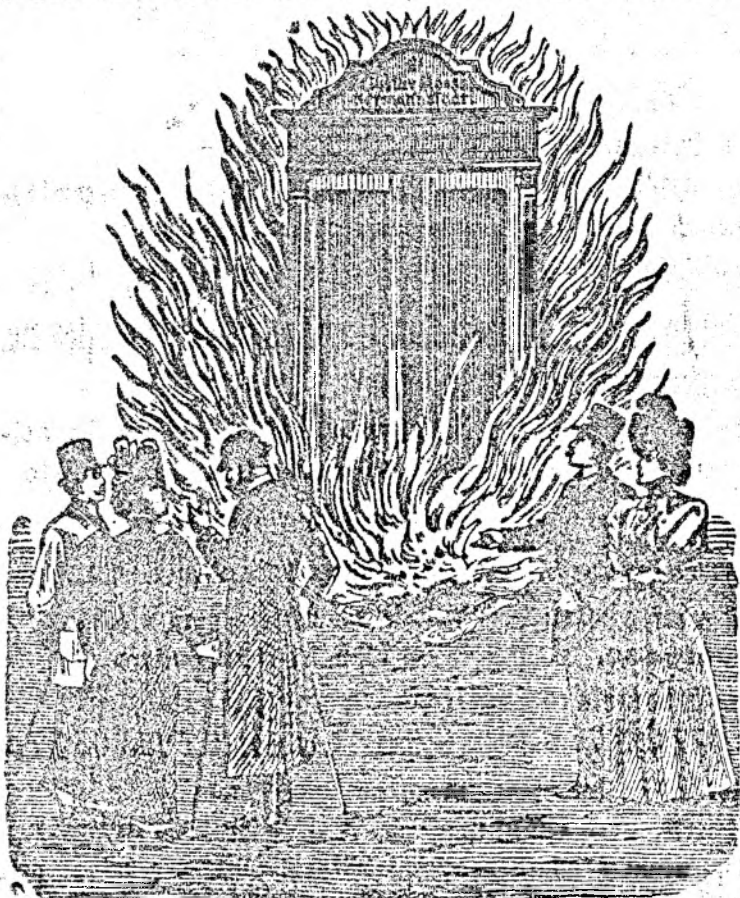
1) Incunjurul șoldului în centimetri; 2) Unde este hernia: la stînga, la dreapta sau în ambele părți; 3) Mărima aproximativă a herniei: d. e. ca un ou de găscă, un ou de găină sau ca un pumn, etc. etc.

Această nouă construcțiune de bandage pentru hernie o pot recomanda ca cea mai **sigură, practică și comodă** ori-căruia care suferă de hernia cea mai gravă și îndelungată și chiar aceleia, care are ocupație grea. E recunoscută cu laude de toate autoritățile medicale și foarte bine recomandat.

O. NEUPERT NACHFOLGER
fabrioa de bandage

Viena I., Graben 39 A (în interiorul Trattnerhof)

Se espedează prompt cu ilustratul mod de întrebuintare contra ramburs.
Prospecte gratis la cerere. 191 2-12

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire om. public, care caută casse, să binevoască să fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsură indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut irapozibile de a le gauri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Listă prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Acetylen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcel-mare Nr. 8.

25 21-

Publicare.

Comuna **Bungard** (l. Sibiu) dă în arândă pe 3 ani moara de lângă Cibin, cu 3 pietri. Licităția se va ținea în 30 Sept. n. la 3 ore p. m.

Condițiile mai detaliate se pot vedea în cancelaria comunei, în orele oficiale.

195 1-2

Primăria comunală.

Nr. 1395/1906 not.

192 2-2

Publicațiune.

Comuna politică **Colun** (comit. Făgăraș) va esarândă pe calea licitațiunei publice pășunatul de iarnă »Luncă« și »Plutele« cu 360 cor. prețul strigării.

Licitățiunea se va ținea în 11 Septembrie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală.

Colun, în 18 August 1906.

Alexandru Comșia
not. cerș.

AVIZ.

În cancelaria subscrișului se primește — pe lângă toată întreținerea și salar 20—25 cor. lunar — un atare individ, carele e vărsat în afacerile notariale, care loc se poate ocupa la moment.

Ludoșul-mare, la 22 Aug. 1906.
p. u. Kis-Apold (Szebenmegye).

Ioan Cosma
not. comunal.

194 1-3

Nr. 1282/1906 not.

189 2-2

Publicațiune.

Pentru edificarea școlii comunale și cartirului învățătoresc din **Scoreiu** (com. Făgăraș) se va ținea licitațiune minuendă în 2 Septembrie st. n. a. c. la 11 ore a. m. în cancelaria comunală. Prețul strigării este 9201 cor. 26 fil., dela care doritorii de-a licita au a depune 10% vadiu.

Condițiunile detaliate, planul și preliminarul de spese se pot vedea în orele oficiale la senatul școlar și oficiul notarial.

Licitățiunea se face și verbal și cu oferte.

Scoreiu, în 19 August 1906.

Alexandru Comșia m. p.
notar cercual și preș. scaunului școlar.

Cărți pentru școlile medii.

Viciu, Alesiu, Carte de cetire, pentru a V-a clasă gimnazială și alte școlile medii întocmită după planul înaltului ministeriu ung. reg. de culte și instrucțiune publică, broș. 2.40.

Lăzăriciu, Ioan, Istoria literaturii române în usul tinerimei studioase. Edițiunea a 2-a, broș. C. 2.—
Barcianu, Popovici, Sava, Gramatica germană, teoretică-practică pentru usul tinerimei române. Ediț. a cincii, revidată și completată de Dr. Daniil Popovici Barcianu, broș. C. 2.80.

— Dicționarul român-german, revidat și completat de Dr. D. Popovici Barcianu. Ediț. a III-a, broș. C. 6.—, leg. C. 7.60.

— Dicționarul german-român, revidat și completat de Dr. D. Popovici Barcianu. Ediț. a III-a, broș. C. 8.—, leg. C. 10.—.

Negruti, Ioan Fekete, profesor, Manual de stilistică pentru cl. IV. gimn., preparardii, școala reală, școala superioară de fete ș. a. precum și pentru privați. Ediț. IV. C. 2.60.

Rozek, J. Al., Crestomatia scurtă din poezi latini, adunată și provăzută cu note scurte. Tradusă după a patra edițiune, broș. —.60.

Librăria W. Krafft în Sibiu.

197 1-3

Metale (mineraiuri)

în fer, aramă, zinc
cumpăr cu bani gata pe lângă învoieli
pe mai mulți ani.

Hermann Biermann

190 2-3

Breslau VIII.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

P. T. Domnilor, cari la toamnă intră în serviciul militar, ca voluntari îmi permit a le recomanda cu căldură

stabilimentul meu de uniforme și de vestminte pentru domni.

In acest stabiliment se pregătesc toate soiurile de uniforme, pe lângă serviciul cel mai conștientos și reel și cu prețurile cele mai culante și mai solide.

VOLUNTARI PE 1 AN.

LUDOVIC FERENCZ

177 8-5

stabiliment de uniforme și de vestminte pentru domni.

SIBIU, strada Cisnădiei 23

U N I F O R M E

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

 Nr. 4017 A

 Nr. 8800

 Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții: †
90,981.088 coroane. † 9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:
pentru despăg. de incendii 4,077.718-75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863-37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:
Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Tusa, imbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșir-a, asudatul de noapte, horcăitul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infircoșatei

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm sîința cu atât mai nult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scupirea de sânge, disoalvă flegma. Deci cine voiește să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să foloseacă și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 16-40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

AMERICA.

Plecarea din Havre în fiecare Sâmbătă.

Bilete de călătorie prin **linia franceză.**

Trimitere bună și repede. Intreținere escelentă inclusive vin și licher. Bilete de călătorie pentru căile ferate americane la ori-ce stațiune cu prețuri originale. 182 3-13

Informații mai detaliate gratis și franco prin

linia franceză

VIENA IV. Weyringergasse Nr. 8.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de vară

●● noutățile ●●

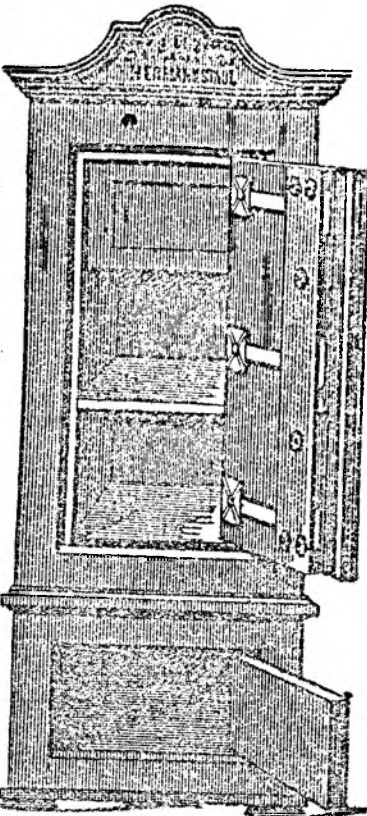
sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri — foarte moderate. —

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 7-82

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri ieftine.

Pentru edificiile comunale, de matriculă și parochiale cu prețuri reduse și pe lângă plătire în rate.

A se adresa la:

Prima fabrică trans. priv. ces. și reg. de casse de fer și oțel

à lui

59 18-

A. G. ÖSZY, jun.,
Sibiu — Nagyszeben.

Depotul:

Plaza Hermann,
pal. Habermann.

Fabrica:

Str. Măcelarilor Nr. 30,
vis-à-vis de Catedrală.

Preț-curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Fiecare imitație și retipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamal lui Thierry

numai de marca verde de călugărită. Scutit prin lege. De renume vechiu, neîntreent contra perturbațiilor de mistuire, sgârciurilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alifie de centifolli a lui Thierry recunosentă în general ca Non plus ultra contra tuturor rane'or cât de vechi, aprinderilor răniurilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

Să poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 3-52

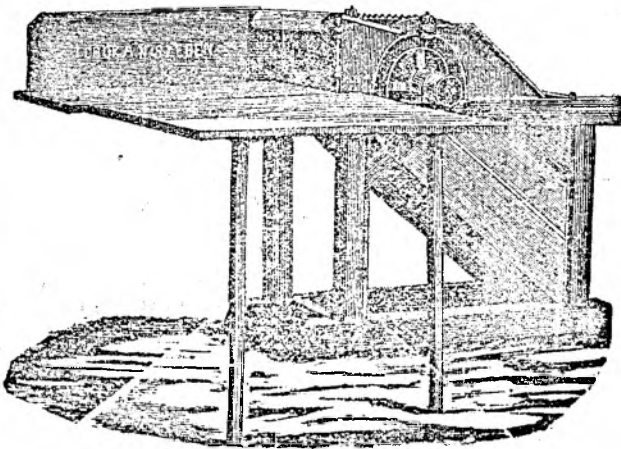
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

— în Sibiu, Poarta Cisnădiei —

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai noue. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri. Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de sêménat cucuruzul cu 2-3 șire, mașine „Titania“ de sêménat cereale. Prese pentru sêménțe de uleiu, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mânate cu vapor și cu motor. Pre-luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la comandă mai mare se capetă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărboni).

Prospecte, desemnuri și preliminară de spese franco și gratis.

21 17-

A T E N Ţ I U N E !

**O cumpărare
ocasională!**

**Cât timp ține
proviziunea!**

- fl. 2.10 costă 1 orologiu de buzunar nickel remontoir, marca sistem Roskopf patent, cu lanț elegant de nickel și joujou.
- fl. 3.65 costă un orologiu de buzunar rem. de argint china sau goldin, sistem Roskopf pat. cu lanț de nickel eleg. și joujou.
- fl. 4.50 costă 1 orologiu de buzunar rem. de argint veritabil, împreună cu lanț americ. și joujou. Aceiaș cu coperiș triplu fl. 5.20.
- fl. 4.70 costă un orologiu de buzunar pentru dame de aur veritabil, cu lanț de dame lung, aurit.
- fl. 11.50 costă un orologiu de aur veritabil 14 carate pentru dame, în casetă elegantă de mătase sau atlas, cu lanț elegant.

Garanță de trei ani.

- fl. 1.50 costă un inel de aur veritabil de șase carate, cu piatră eleg.

La fiecare comandă se alătură o oglindă de buzunar eleg. de celuloid. — Se trimite cu rambursă sau trimițând banii înainte. — Nu există risc! fiindcă ceea-ce nu convine se schimbă sau se returnează banii.

MICH. HOROWITZ

Casă de export, Cracovia, Kotelek 4 (Oest.)

Catalog de prețuri bogat ilustrat (peste 1000 de ilustrații), cum tot felul de oroloage, articli de juvaere, instrumente muzicale, articli optici și diverse unelte de casă și economice, gratis și franco.

169 5-10

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și cauza, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e Institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții secrete, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și suferință de chinuri.

Fără costurbară ocupațiunilor silnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din temelie cu metoda sa proprie de vindecare și esaturile cele mai neglijate, boalele de boacă, de țevă, de tisticule, de țira spinării, de nervi, urmările sifilisului și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secrete femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminică până la 12 ore la amiază).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10, 84 27—

**Pene de pat
boeme ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto. 175 8-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cai.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2.80.

De preste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte-și rentărirea după strapațe, învirtoșarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai escelente prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de sentire aci alăturată.

Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

Preț-ourante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Francisc Ioan Kwizda**

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 I. 9-25

Cunoscuta hârtie de cigarete egipteană universală

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Oanei.

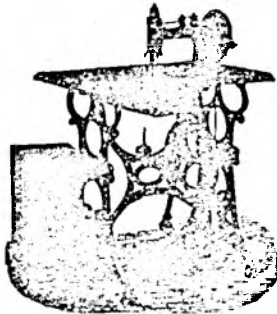
136 11-26

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

20 29—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștiințios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată de la mine dau 5 ani garanție.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuată și provăzută cu cele mai moderne mașine, liferează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită.

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escellentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătața și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

30 16—

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapesta.